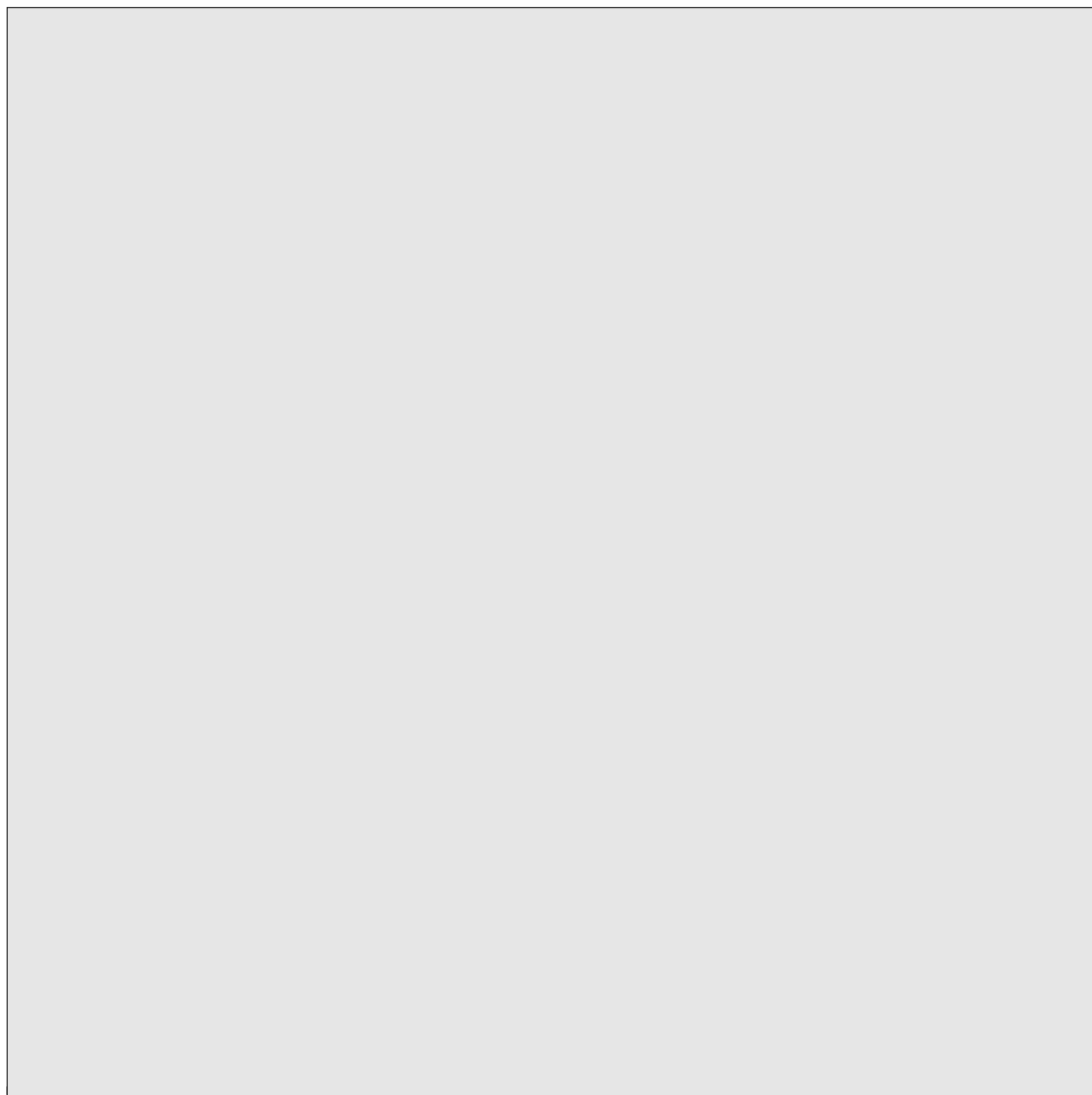

12. ČÍSLO / III. ROČNÍK

4,- Kč

19. BŘEZEN 1995

DEJTE SE SMÍŘIT S BOHEM (Proslov Jana Pavla II. na Popeleční středu)

1. „Dejte se smířit s Bohem“ (2 Kor 5,20)

Dnes na Popeleční středu začíná postní doba: čas modlitby a pokání, který nás bude doprovázet po 40 dní až do slavení Velikonočního Třídění. Milí bratři a sestry, vstupujeme do atmosféry modlitby, uvažování a postu, který je charakteristický pro tento kající den, jak nás k tomu vybízí dnešní liturgie.

„Dejte se smířit s Bohem.“ Jedna z nejnáléhavějších výzev, která se tohoto dne obrací na všechny věřící bez rozdílu, je právě výzva k obrácení a ke smíření. Obě liturgické formulky, které doprovázejí obřad udílení popelce vyjadřují právě tento zaměr, ikdyž rozdílnými výrazy. První liturgická formulka zní: „*Pamatuj, člověče, že jsi prach a v prach se navrátíš*“. Tento výrok se odvolává na vyprávění o prvním hříchu lidstva, na prvotní hřích (srv. Gen 3,19). Člověk se tím vybízí, aby uznal, že je smrtelným tvorem a že je sám hříšníkem, aby se svěřil Božímu milosrdenství a prostřednictvím Božího odpuštění znovu získal nebo upevnil stav milosti, totiž společenství života se samým Bohem.

Druhá liturgická formulka obřadu se odvolává na počátky Ježíšova kázání: „*Obratť se a věřte evangeliu*“ (srv. Mk 1,15). Jde o naléhavou výzvu k evangelnímu pokání, to znamená opustit falešné jistoty světa, zřít se sobeckých rozhodnutí, osvobodit se z tyranství zla a nezřízené sebelásky a přijmout Radostnou zvěst, spásu, kterou Bůh nabízí každému člověku v Ježíši Kristu.

2. Postoj pokání a obrácení se musí promítnout do konkrétních kroků duchovní obnovy a lásky k bližním. To právě zdůrazňuje významná exhortace 2. Vatikánského koncilu: „*Pokání postní doby nemá být jen vnitřní a individuální, ale také zevní a společenské. Kající praxi je třeba podporovat podle možností naší doby*

i různých zemí a podle životních podmínek věřících..ať je doporučována“ (SC 110).

Projev pokání, charakteristický pro Popeleční středu, je tradiční praxe zdrženlivosti a půstu. Nejíst nebo aspoň se omezit v jídle, odpovídá různým potřebám lidské existence a tedy i nabývá významů, které se týkají jak tělesného života tak i duchovní zkušenosti člověka. Jde především o tělesné zdraví: zdravá výživa totiž předpokládá pravidelné zřeknutí se určitého druhu potravin, kromě vhodných časových odstupů mezi jedním a druhým jídlem. To také napomáhá k obnovení nezbytné sebekontroly vůči pudové mlsnosti či hltavosti. Nelze pak ani podceňovat možnost, že taková kázeň vybízí člověka, aby projevil praktickou solidaritu těm, kteří jsou v nouzi. A konečně zdrženlivost a půst připomínají hranice každé přirozené potravy a poukazují na to, aby člověk hledal duchovní stravu, podle slov Písma: „*Nejen chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst*“ (Mt 4,4).

3. S vnějším půstem je třeba spojit naslouchání Božímu slovu a úsilí o modlitbu. V dnešní liturgii se znovu a znovu opakuje Pánova výzva: „*Navratť se ke mně celým srdcem*“ (Joel 2,2 srv. 1. čtení). Tato výzva bude zaznívat po celou postní dobu. Jí jsou věřící voláni k tomu, aby se ponořili do rozjímání a do modlitby, aby vytvořili pro Boží slovo prostor ve své existenci, v níž je příliš mnoho shonu a která je naplněna omezeními a pomíjivými skutečnostmi. Je nezbytné, aby pozornost věnovaná Písmu svatému se uskutečňovala stále více v rámci rozmanitých příležitostí, jež nabízí postní doba, v účasti na nedělní a každodenní bohoslužbě, v setkáních společenství nebo v osobní meditaci.

Jestliže v každé době během roku modlitba tvoří srdce křesťanské exis-

tence a je nejryzejším výrazem života víry, pak to tím více platí během postní doby. Modlitba musí v tomto období nabýt výrazný kající charakter. Projeví se to zvláště prosbou o Boží odpuštění za osobní i společenské hříchy, za přetrvávání situací nespravedlnosti a násilí ve světě, jakož i za konflikty a války, které dosud ohrožují celé národy. Postní modlitba je nejmocnější silou k překonání zla, které doutná v lidských srdcích, protože má základ v samotné výkupné moci Boha, kterou lidem zjevil a dává v Kristově Kříži.

4. Charakteristickým prvkem Popeleční středy a postní doby jsou pak skutky lásky. V poselství, které jsem vydal k letošní postní době, jsem ukázal na pohromu negramotnosti jako přednostní oblast, kde je třeba konat skutky lásky. Jde o mimořádně naléhavé pole v naší době. Na něm se totiž vedle hmotné chudoby i nadále projevuje kulturní chudoba, která odsuzuje člověka k tomu, že sám nezná svá práva a své povinnosti (srv. č.1.)

Letošní postní doba dostává kromě toho zcela zvláštní charakteristiku a vybízí věřící, aby prožili těchto čtyřicet dní mimořádně intenzivně. Zapadá totiž do první fáze přípravy na velké jubileum roku 2000. Období modlitby a pokání, jež nás povede k následujícím velikonočním, je částí několikaleté cesty, na níž se budeme připravovat na veliké setkání s milosrdnou láskou Boha, který nás očekává na počátku třetího křesťanského tisíciletí. P. Maria, která následovala svého Syna jako věrná učednice až pod kříž, kež nás doprovází a kež nás podporuje svou mateřskou přímluvou na našem kajícím pochodu ve spojení s věřícími celého církevního společenství, rozšířeného do všech koutů světa.

Radio Vaticana 1. 3. 1995

MYŠLENKY PRO POSTNÍ DOBU

Říkáš, že se zlepšíš až jednou? Proč ne teď? A když ne hned teď, kdy bude to tvoje „jednou“...?
(Sv. Augustin)

Jídlo je denní nezbytností. My z něho však často děláme střed své pozornosti, vynakládáme na ně víc času, peněz i práce, než by bylo nutné. Zkusme vrátit v postní době jídlu jeho smysl. Ať nejíme přes míru a příliš přepychově. A peníze ušetřené za jídlo ať dovedeme dát těm, kdo to více potřebují než my.

Postní doba je doba kající. Kolikrát v životě už jsi prožil postní dobu? Byla to ale taky vždycky doba kající? Avšak důležitější než minulost je pro tebe přítomná doba. Právě v této chvíli, právě teď řekni svému Pánu: Zde jsem, Pane. Stojím před tebou se znamením popela na čele. Podle tvé vůle chci prožít letos postní dobu. Chci ochotně konat pokání, jaké ode mně budeš chtít.

(E. Piontek)

Sluší se, abychom oplatili lásku Krista, který nás má tolik rád. Ale

nemůžeme ji splácet službou prokazovanou jemu samému - můžeme však prostřednictvím služby bližnímu. Proto se snažme zjistit, co asi od nás Bůh čeká ve službě druhým - a o to usilujme.

(Kateřina Sienská)

Nevěř, že to stačí postit se, protože je právě půst. Tvoje odříkání ti přinese užitek teprve tenkrát, jestliže dáš z toho, cos ušetřil, chudým.

(Sv. Augustin)

NEPLODNÝ STROM

Úvaha nad úryvkem Lk 13, 1-9

Máš-li nyní ochotu přečíst si úryvek z evangelia a zamyslet se nad ním veden těmito řádky, vstupuješ do školy Božího Syna. Těch třicet minut, které nyní strávíš v Ježíšově společnosti, to není tvůj dar Bohu. Bůh nepotřebuje tvůj čas. On potřebuje tvé srdce. Nemohl by tě obdarovat poznáním a milostí, kdybys mu nedal příležitost. Nikoliv Bůh, ale ty budeš obdarován. Poděkuj mu, že můžeš na chvíli odejít ode všeho toho, co tě ustavičně obklopuje a zaměstnává, a obrátit celý svůj vnitřní zrak a sluch ke zdroji věčné Pravdy. Jsi připraven? Přidej se k učedníkům a jdi za Mistrem.

Kolem Ježíše dnes panuje vzrušená nálada. Stalo se neštěstí, surovým způsobem byla prolita lidská krev. Galilejci byli zabiti v čase, kdy konali svou bohoslužbu. Učedníci o tom s pohnutím vyprávějí.

Pozoruj svého Pána, jak přijal jejich zprávu. Jistě ti neujde, že nesdílí vzrušení svých učedníků. Jsou překvapeni. Předpokládali, že Ježíš vysvětlí, čím si ti nešťastníci zasloužili takový tragický osud. Nezapomeň nikdy na Ježíšův shovívavý pohled. Není to tak dávno, kdy jim podoben-

ství o trámu a třísce vyložil, že nemají soudit druhé dříve než sami sebe. Ze by na to již zapomněli?

Ježíš je trpělivý učitel. Ten, kdo miluje, nepočítá ani nevyčítá. Vidí až na dno jejich duše: „Nemylte se. Ne jste lepší proto, že se neštěstí nedotklo vás, ale těch druhých.“

Nekoupili jste si bezpečnost svou domnělou spravedlností. Čeká vás něco mnohem horšího, neobráte-li se celým srdcem k Bohu. **Čiňte pokání!**

To varování neplatí jen učedníkům, ale i tobě. Jsi možná zahlcen zprávami o tragických událostech. Uvědom si, že každá z nich je opakovanou výzvou Božího milosrdenství: **Čiň pokání!** Možná že se ve skrytu ptáš sám sebe: Je to se mnou opravdu tak zlé?

Poslouchej pozorně Ježíšovo zdůvodnění. Proč si vybral právě podobství o fíkovníku? Ten strom přece nikomu neublíží, nedopouští se zlého. Ale tomu stromu hrozí záhuba, protože jen tak roste a *nenese dobré ovoce*.

Když tě Spasitel vyzývá ke zpytování svědomí, upozorňuje tě, že nestačí vyhýbat se zlému. Naše vážná vina spočívá právě v tom, že **neneseme dobré ovoce**. Představ si, že by tvůj Pán a Mistr nedělal během svého života nic víc, než že by se „varoval těžkého hříchu“. O čem by psali evan-

gelisté?

Příznej se vši pokorou, že jeho napomenutí je zcela oprávněné. K čemu tu vlastně jsme, nekonáme-li dobro? Dávno jsme zasloužili, aby nás „vytali“ a udělali tak místo pro druhé. Nestalo se tak. Někdo se tě zastal.

Když Ježíš mluví o vině, nezatrhuje, ale nabízí odpuštění. Nejen, že se tě zastal před Boží spravedlností, ale podniká všechno pro to, aby ti mohl prokázat milosrdenství. Pečuje o tebe jako starostlivý zahradník a s láskou vyhlíží první sebelepší známky květů a plodů. Nevzdává to a vyprošuje ti další a další lhůty. Myslíš, že by se tak namáhal, kdyby mu nezáleželo na tvém **dobrém ovoci**? Nepotřebuje je pro sebe, ale pro ty nepřehlédné zástupy potřebných, kterých ustavičně přibývá.

Máš-li tak výmluvný příklad v Ježíšově životě a jsi-li předmětem takové péče, čím bys mohl omlouvat svou vlašnou neplodnost v dobrém? Až se dnes večer opět dovíš o nových případech lidského neštěstí a o katastrofách, uvědom si, že jejich příčinou je **nedostatek lidské dobrotivosti**.

Neodkládej své pokání, neváhej s opravdovým obrácením. Ta milosrdná lhůta, kterou ti Zahradník vyprosil, může být skutečně tou poslední.

Bratr Amadeus

PASTÝŘSKÝ LIST K 1. NEDĚLI POSTNÍ R. 1995

Draží bratři v kněžské a jáhenské službě,

*řeholníci a řeholnice,
sestry a bratři.*

Všichni už víte, že 21. května tohoto roku navštíví naši arcidiecézi Svatý Otec Jan Pavel II. Přijede k nám už podruhé. Jeho první návštěva před pěti lety nás měla povzbudit ve víře na začátku nové historické epochy. S příchodem svobody jsme dostali novou příležitost k rozvoji církve. Nebudu hodnotit společenské změny. Musím však položit otázku: Co ukážeme Svatému Otci při jeho letošní návštěvě?

Opravili jsme řadu kostelů, postavili jsme několik nových, rozběhli jsme 61 místních charit, máme 11 církevních škol, bylo pokřtěno 4919 lidí starších 7 let, do církve se navrátilo 494 věřících, ale i z církve vystoupilo 1595 lidí. Ve školním roce po papežské návštěvě navštěvovalo náboženství 42.390 dětí. Letos je to 41.114 dětí. V roce 1990 bylo pokřtěno 16.584 dětí, v minulém roce 12.555 dětí. Pokles křtů jistě souvisí i s počtem narozených, který v minulém roce klesl na

nejnižší číslo za posledních 200 let. I to ukazuje na skutečnost, že opadlo prvotní nadšení a ekonomická orientace provázená osobním sobectvím zasáhla naše společenství.

Když jsem přijímal úřad arcibiskupa v této diecézi, slíbil jsem, že budu pracovat a žít pro to, aby naše olomoucká církev se stala o něco krásnější. Vás všechny jsem prosil o pomoc a spolupráci. Přítomní v katedrále mi to slíbili a pro mne to bylo velkým povzbuzením. Dnes je čas, aby každý z nás zpytoval svědomí.

Při osobním rozhovoru v minulých dnech mi Sv. Otec řekl: „Těším se do Olomouce.“ I my se těšíme na setkání s ním. Pro nás i pro něj bude toto setkání povzbuzením ve víře, když se tu setká s živou církví.

Při slavnostní bohoslužbě Sv. Otec zapíše do seznamu svatých kněze naší diecéze, mučedníka Jana Sarkandra a snad spolu s ním i paní Zdislavu, narozenou v moravském Křižanově a pohřbenou v českém Jablonném. Svatořečením našich rodáků nám papež připomene životní cíl každého z nás. Všichni jsme povoláni ke svatosti. Ba, nejen

pozváni, ale máme to přikázáno. Už ve Starém zákoně čteme: „Buďte svatí, jako já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý.“ Snad až příliš dlouho jsme se tvářili, jako by toto přikázání platilo jen pro některé, nebo jsme si hledali pro sebe výmluvy. Lidé z našich řad postavení na oltář ukazují, že všechny výmluvy musíme odložit. I oni žili v těžké době, i oni měli své slabosti. S Boží pomocí však dokázali dát Boha na první místo ve svém životě.

Začínáme svatopostní dobu. To je právě čas, který nám Bůh dává k zamýšlení, ke kontrole životní orientace, aby se nám nestalo, že bychom běželi závod svého života nadarmo. Podle staré tradice církve má sloužit postní doba k sebekázni a duchovnímu osvobození, abychom po nové upřímné volbě Boha mohli naplnit srdce pravou radostí z velikonočního vítězství Krista. Chceme-li prožít setkání se Svatým Otcem jako obnovení křesťané, kteří mají stejnou krev jako naši svatí, připravme se dobře na velikonoční obnovu křesťanské smlouby. Nechejme ve svém srdci zvítězit Krista, kterému patří první místo v našem životě.

Liturgická čtení v týdnu

Neděle 19. března 3. neděle postní	- 1. čt.: Ex 3,1-8a.13-15 Ž: 103(102), 1-2.3-4.6-7.8+11 odp.: 8a 2. čt.: 1Kor 10,1-6.10-12 Ev.: Lk 13,1-9
Pondělí 20. března slavnost sv. Josefa	- 1. čt.: 2Sam 7,4-5a.12-14a.16 Ž: 89(88),2-3.4-5.27+29 odp.: 37 2. čt.: Řím 4,13.16-18.22 Ev.: Mt 1,16.18-21.24a nebo Lk 2,41-51a
Úterý 21. března ferie	- 1. čt.: Dan 3,25.34-43 Ž: 24,4bc-5ab.6-7bc.8-9 odp.: 6a Ev.: Mt 18,21-35
Středa 22. března ferie	- 1. čt.: Dt 4,1,5-9 Ž: 147,12-13.15-16.19-20 odp.: 12a Ev.: Mt 5,17-19
Čtvrtek 23. března připomínka sv. Turibia z Mongroveja	- 1. čt.: Jer 7,23-28 Ž: 94,1-2.6-7.8-9 odp.: 8 Ev.: Lk 11,14-23
Pátek 24. března ferie	- 1. čt.: Oz 14,2-10 Ž: 80,6c-8a.8bc-9.10-11ab.14+17 odp.: srv. 11.9a Ev.: Mk 12,28b-34
Sobota 25. března slavnost Zvěstování Páně	- 1. čt.: Iz 7,10-14 Ž: 40(39),7-8a.8b-9.10.11 odp.: srv. 8a+9b 2. čt.: Žid 10,4-10 Ev.: Lk 1,26-38

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	19. 3.	20. 3.	21. 3.	22. 3.	23. 3.	24. 3.	25. 3.

Antifona	270	1324	270	270	270	270	1335
Žalm	783	783	783	783	783	783	786

Ranní chvály

Hymnus	270	1325	271	272	271	272	1335
Antifony	338	1325	1062	1076	1092	1107	1336
Žalmy	1030	813	1062	1076	1093	1108	813
Kr. čtení a zpěv	338	1326	345	348	352	355	1337
Antifona k Zach. kantiku	338	1326	345	349	352	356	1337
Prosby	338	1326	346	349	352	356	1337
Záv. modlitba	339	1327	346	349	353	356	1338

Modlitba během dne:

Hymnus	273	1264	273	273	273	273	1264
Antifony	273	1327	273	273	273	273	1338
Žalmy	1035	1265	1067	1081	1097	1113	1265
Krátké čtení	339	1327	346	350	353	356	1338
Záv. modlitba	339	1327	346	349	353	356	1338

Nešpory: SO

Hymnus	268	268	1322	268	269	268	1331	268
Antifony	336	340	1328	1071	1086	1102	1332	361
Žalmy	1025	1040	1761	1072	1087	1102	1332	1133
Kr. čtení a zpěv	336	341	1329	347	351	354	1334	361
Ant. ke kant. P. M.	337	341	1329	347	351	354	1334	362
Prosby	337	341	1329	348	351	355	1335	362
Záv. modlitba	339	339	1327	346	349	353	1338	364

Kompletář	1238	1242	1242	1250	1254	1257	1238	1238
-----------	------	------	------	------	------	------	------	------

☉ Mučedník zpovědního tajemství Jan Sarkander nás aktuálně upozorňuje na veliké dobro svátosti smíření, která tak samozřejmě patří k postní době. Někteří křesťané tuto svátost odkládají, protože se bojí pokorit přiznáním hříchů, nebo jsou mylně přesvědčeni o své nevině, či mají špatnou zkušenost s ne-realizovanými sliby, že se polepší, a zdá se jim taková zpověď zbytečná. Prosím zvláště vás, kteří zpověď odkládáte, věřte, že na vás v této svátosti čeká sám Ježíš, jehož dotek uzdravuje a jeho slovo zbavuje viny. Jeho blízkost posiluje a vlévá naději. Cesta k osobní svatosti i kráse církve začíná tímto setkáním s Kristem, který dává naději každému. Není na světě nemoc či hřích, nad nímž by Ježíš nedovedl zvítězit.

Postní ztišení předpokládá nejen zřeknutí se hlučných zábav, ale i omezení televize.

Postní kázeň žádá nejen přísný půst na Popeleční středu a Velký pátek a zřeknutí se masa o pátcích v postní době, ale zásadní orientaci na skromný způsob života. Upozorňuji jen na některé výstřelky, které je třeba odstraňovat v rámci postu. Například:

- *nehospodárnost v jídle a nahrazování odřeknutého masa v postě oblíbenými dobrotami*

- *nadměrné užívání alkoholu a kouření*

- *jakékoliv pokusy ochutnat drogy a omamné látky*

- *shánění nadbytečných věcí, nekritické přijímání každé módy a podléhání reklamě*

- *přehnané výdaje při různých oslavách*

- *náruživost v zaměstnání či pěstování koníků, které berou čas potřebný pro rodinu*

- *vysedávání u televize, které zabírá čas potřebný pro osobní růst a kontakt s Bohem.*

Ušetříme-li čas, věnujme ho rodině, společné modlitbě, duchovnímu vzdělání, bezplatné pomoci druhým.

Ušetříme-li postem peníze, odložte každý den něco, abychom při velikonoční sbírce na návštěvu Sv. Otce mohli být štědrí.

Především však využijme získané duchovní svobody k tomu, abychom ukázali uprostřed světa zaměřeného na sobectví a ekonomický prospěch křesťanskou orientaci na duchovní hodnoty.

Už dnes zvu každého z vás, pokud mu to dovolí zdraví, na slavnostní setkání se Svatým Otcem. Těším se, že do společenství lásky přivedete i své přátele a známé. Radost a užitek z této slavnosti bude záviset na duchovní přípravě každého z nás. Za obnovu a krásu místní církve máme spoluodpovědnost všichni. Děkuji všem, kteří tuto odpovědnost berou vážně.

Všem vyprošuji odvahu nepřeslechnout Boží příkaz svatosti.

Rovněž já vás prosím o modlitbu a všem ze srdce žehnám.

Váš arcibiskup ✠ Jan Graubner

Mariánské oázy

ROČOV

V litoměřické diecézi, v okrese lounském, je zasazena do krásné, lesnaté krajiny mariánská oáza - poutní místo Ročov. Poutníkovi je příjemné, když stane před chrámem, obklopeným tmavou zelení lesů. Původ tohoto poutního místa sahá až do dob Karla IV.

Během pobytu v Itálii císaři Karlu IV. ukládali o život, a proto zažil on i jeho družina mnoho vzrušujících dobrodružství, vždyť život všech velmi často visel jen na vlásku. Členem jeho průvodu byl i pan Albert Kolovrat. A právě tento český šlechtic učinil slib, že postaví v Čechách na svých statcích augustiniánský klášter s mariánským kostelem, přežije-li všechna nebezpečí. Jakmile se šťastně vrátil domů, začal plnit svůj slib. Už roku 1380 byl nový kostel posvěcen a do prostorů nového kláštera bylo uvedeno 8 řeholníků-augustiniánů.

Krásnou kamennou sochu Panny Marie z retabulua hlavního oltáře si okolní lid velmi oblíbil a začal k ní putovat v procesích, protože Nebeská Panna vyplňovala prosby zbožného lidu.

Ročovský klášter i poutní chrám vyplenili r. 1424 husité, ale socha válečné hrůzy přečkala. Po této pohromě byly kostel i klášter obnoveny, nejprve provizorně a až v roce 1523 důkladně.

Po třicetileté válce přicházelo tolik poutníků, že bylo třeba pomýšlet na rozšíření kostela, což bylo uskutečněno r. 1715.

Následkem povodní v letech 1731, 1740 a 1745 hrozilo staré kostelní zdivo sesutím. Proto byla poutní svatyně zbořena a na jejím místě postaven v letech 1746 - 1750 nádherný barokní chrám. Budovalo se tehdy podle plánů vynikajícího stavitele Ignáce Dienzenhofera. A tento chrám v Ročově stojí dodnes.

Původní mariánskou sochu slavnostně roku 1750 přenesli do nové poutní svatyně a umístili ji opět na retabulum hlavního oltáře do vkusné skleněné skříně.

V letech 1750 až 1760 byl strop poutní svatyně vykrášlen obrazy, které namaloval Antonín Smicha.

Spisovatel Václav Beneš Třebízský za svých mladých let chodíval skoro každoročně z Třebíze přes rozsáhlé a husté lesy do Ročova na pouť.

Zážitky z ročovských poutí popsal ve své knize „Pod doškovými

střechami“ v povídce nadepsané „Pod Ročovem“.

Čteme: „... Stezkami, vinoucími se po stráních, bylo již vidět nesčetné zástupy lidu, proudící se nejpestřejší směsicí, nade hlavami jejich duly raním vzduchem vítězné korouhve, bylo slyšeti radostné zpěvy, jež i vůkolní lesy opětovaly několikerou ozvěnou. A když stanula naše noha na výšině, odkud se již bělá oku klášter s kostelem, hemžilo se oudolínou poutníků jako včeliček, když se z kolikera oulů rojí najednou, a oko nevědělo, kde spočinouti.“

„... píseň se druží s písní, splývají jedna s druhou, a slyšeti i němcké.“

„... Služby boží trvaly dlouho... velmi dlouho; o poutích nemůže ani jinak býti. Na kruchtě zpěvy vždycky také o dobrou polovici delší; „amen“

při „Gloria“ a „Credo“ bývá opakováno nejméně desetkrát...“

„... kostel ročovský, hezky prostorný ... přeplněn neustále. Každý rád, kdo se jen dostane do nitra. A jaké vedro! Sotva se mohou dusným vzduchem plíce nadýchatí ...“

Tolik Třebízský.

Vtírá se nám do mysli otázka: Proč tolik poutníků? A odpověď zní: Lidé přišli načerpat si osvěžení z této mariánské oázy.

Dnes lidé nechodí na mariánská poutní místa pěšky. Dnes tam dojíždějí v autech, motocyklech... Účel jejich putování je ale tentýž jako před lety... Přijíždějí osvěžit své duše, zprahlé pozemským putováním, neboť „ne samým chlebem živ jest člověk ...“

P. Oldřich
(foto autorův archiv)

Motto:

Nevadí, že evangelisté hovoří tak málo o sv. Josefu. Mně stačí, že jej představili jako snoubence Panny Marie.

Leonard de Port-Murice OSF

Váhu poslání, které bylo svěřeno sv. Josefu, lze pochopit jedině ve světle Bohem zamýšlené vazby na Neposkvrněnou Pannu Marii. Skrze ni získal podíl na tajemství vtělení. Mohl tento spravedlivý služebník Boží vytušit budoucí utrpení Božího Syna?

Na první pohled se zdá, že na tuto otázku nám Zjevení nedává odpověď. Opakovaně nám různí autoři představují ty nejdůležitější rysy sv. Josefa: jeho panictví, jeho odevzdanost, jeho hrdinskou rozhodnost a jeho odvahu, jeho neotřesitelnou víru a jeho duši plnou světla. Pro všechny tyto vlastnosti si zasloužil titul „Muž spravedlivý“. Je tak nazýván proto, jelikož *měl všechny ctnosti v plné míře* (sv. Jeroným).

Sv. Josef měl všechny rysy, které podmiňují správný vztah člověka k Bohu. Byl plným právem jedním z těch, kteří jsou *tiší a pokorného srdce*. Takovým duším vystupují tajemství Božího království z polostínu do jasného světla a to, co zůstává tělesným lidem zahaleno, zjevuje se těm, kteří jsou čistého srdce.

Dříve než Ježíš odešel ke svým učedníkům, musel žít léta v ústraní nazaretské dílny tesaře Josefa. Když pak nechal Ježíš promlouvat své božské Srdce, řekl: „*Děkuji ti, Otče, že jsi tyto věci skryl před mudrými a zjevil je malíčkým. Ano, Otče, že se ti tak zalíbilo* (Mt 11,25-30).

V tomto světle se pokusíme odhalit, nakolik sv. Josef, který vystupoval jako viditelný Ježíšův otec, mohl mít účast na vykupitelském tajemství svého syna.

Josefova úzkost po Zvěstování

Naděje na příchod Spasitele, oživovaná hlasem proroků, v duších všech bohobojných *vzcházela jako světlo ve tmách* (Žalm 112). Když se Josef plný víry a očekávání zasnoubil s Marií, netušil, jaké ohromující poslání na něj čeká.

A záhy se přihodilo něco nepředvídaného: Panna jde vstříc mateřství. Prostý tesař stojí před nepochopitelným tajemstvím, které jej staví před dilema, jehož tíži si plně uvědomuje. Přemítá o nevýslovné vnitřní kráse Mariině i těžkém dramatu, které před ním vyvstává.

Jímá jej hrůza, jeho srdce prožívá čas temnoty, v němž se pod ním propadá země. Do Božího tajemství ne-

lze vstoupit bez radikálního osvícení ani bez vzrůstu vnitřního utrpení.

Ale ani v této zoufalé situaci se necítí opuštěn: v nouzi vyzývá Hospodina. Jak často vyslovoval slova žalmů. Svě zoufalství překonal tak, že se rozhodl Marii, svou snoubenku, propustit (Mt 1,19). Netuší ještě, že toto tajemství jej činí pomocníkem na díle spásy.

Boží plány jsou nevyzpytatelné. Anděl navštívil Josefa ve spánku a tajemství ztratilo svou temnotu a změnilo se ve světlo. Očištěná víra zbavená lidské opory může nyní přeskročit zdání a vstoupit do skutečnosti. Josef si nyní zcela jasně uvědomuje, že všechno, co bude nadále prožívat, je dílo Boží. Obdivuhodné vtělení věčného Syna může se uskutečnit v tichosti času a on, prostý řemeslník, bude toho mlčenlivým svědkem.

Místo úzkosti nastupuje klidná jistota. Zkrušeného srdce se zmocňuje úžas a jak píše jeden svatopisec, *Josef byl uveden k vrcholům víry, kde se mu dostalo nazírání přímo na Boží tajemství*.

Anděl ovšem ujistil Josefa, že jeho snoubenka porodí syna a on bude pokládán za jeho otce a jako takový mu dá jméno. Tím bude Kristovo poslání: *spasí svůj národ od hříchů* (Mt 1,21).

Pro zbožného Izraelitu nebyla andělova slova žádnou hádankou. UVědomil si ihned, koho Bůh nazývá Vykupitelem: *Já jsem to, kdo ti přichází na pomoc. Svatý Izraele je tvůj Vykupitel* (Iz 41,14; 49,7).

Z Božího slova vyzuměl Josef, jaká úloha čeká Božího Syna: dílo Vykupitele, který na sebe přijme lidské viny, dílo, které je spojeno s utrpením.

Josef nese v tichosti srdce spoluúčast na utrpení.

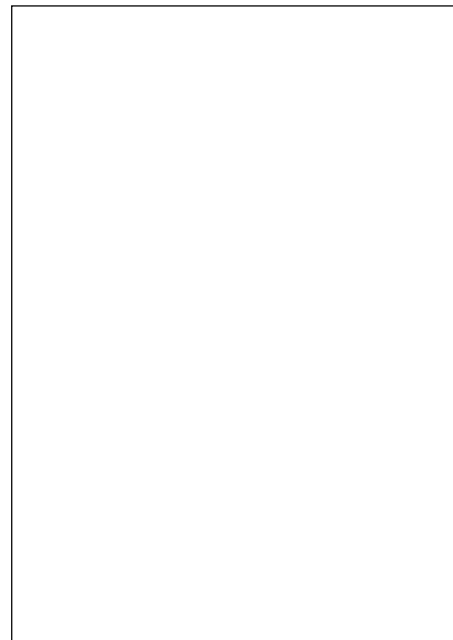
O betlémské noci zvěstovali andělé radostnou novinu, že se narodil Spasitel světa. A Josef, který měl za sebou namáhavou cestu po palestinských cestách z domova do Davidova města, setrval v modlitbě. Novorozený odpočívá na slámě, u něhož Maria, která jej láskyplně opatruje. Ale věrný manžel vidí na horizontu dlouhou cestu utrpení. Chudoba jeslí trápí jeho otcovské srdce, ale současně probouzí jeho důvěru.

Do jaké propasti lásky se Bůh vrhá, aby přišel mezi nás. Josef vidí,

že tu radost vykupuje svou vlastní obětí. Proto nespojuje tuto nouzi s protivenstvím, s nepochopením a nevědomostí. Musí již nyní v tichosti prožívat „bláznovství kříže“: „*Neboj se!*“ slyší, jak k němu doléhá v nitru hlas Ducha svatého.

Když se Josef ujal Panny Marie, přijal na sebe všechny důsledky tajemství vykoupění. Zatím bdí nad milostným Dítětem, chrání je a stojí u něho. Když Marie Magdalena de Pazzi psala o jeho obdivuhodné službě, zvolala: „*Můj Bože, jak slavný byl Josefův podíl na kalichu utrpení Tvého Syna ve službě, kterou prokazoval božskému Dítěti!*“

Tato slova italské mystičky vypo- vídají dostatečně o bolestné cestě

Mariinaho manžela. Plně ve službách Ježíšových nastoupil pouť po úzké cestě, která je vyhrazena Ježíšovým učedníkům: „*Kdo chce přijít za mnou, zapřít sám sebe, vezmí svůj kříž a následuj mne*“ (Mt 16,24).

Tak kráčí Josef do Egypta a stojí před paradoxem víry, když přijímá Boží vůli a vnímá již stín kalvarské hory. Při představení v chrámě má možnost nahlédnout ještě hlouběji do tajemství, které se stává zřetelnější.

Když stařec Simeon přijal Dítě do své náruče, vyslovil slova, která jsou novým zjevením. Naplněn prorockým duchem představuje poslání Kristovy Matky jako spoluvykupitelky: „*Toto dítě je dáno k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat - i tvou vlastní duši pronikne meč*“ (Lk 2, 34-35).

Josef vnímá tato slova jako prostý svědek a pronikají mu do do srdce jako kruté proroctví. Mesiášova postava nabývá před jeho zrakem zřetel-

nější kontury a Izaiášova slova o utrpení služebníka odhalují novou pravdu: *Zde je můj služebník ... nebude křičet (Iz 42,1n) ... Vyrostl před ním jako proutek ... byl v opovržení ... muž plný bolesti ... zmučen pro naši nepravost jako beránek vedený na porážku (Iz 53, 1nn).*

V nedaleké budoucnosti se rýsuje blížící se utrpení. Je to dílo spásy, které zve velkorysé srdce, aby trpělo spolu s Mistrem. Je to kříž, který bere na svá ramena, aby dokonil úplnou obět.

Josef chápe v tichosti ještě lépe, co od něj Bůh očekává. Jistě, on nebude mít přímou účast na Ježíšově utrpení tak jako Panna Maria. Ale celý jeho další prací naplněný život se orientuje směrem k Ukřižovanému. V souladu se svým povoláním patří *k těm, které Bůh předem vyvolil (Řím 8,29).*

V hloubi duše je Josef přesvědčen o velikosti tohoto Dítěte, jehož život se odvíjí uprostřed Nazareta. Prostý tesař chce mít podíl na jeho utrpení v duchu Pavlových slov: *„Raduji se, že nyní trpím to, co zbývá do míry utrpení Kristových ...“ (Kol 1,24).* Jose-

fův život se stává jediným obětním průvodem.

Josef zažívá hořkost Ježíšovy smrti

Je tu ještě jedna událost, která otrásla jeho životem. Po několik dní byl mládenec Ježíš k nenalezení, a to způsobilo jeho rodičům velké strádání. Do duše se vkrádá krutá myšlenka na smrt. Josef těžce prožívá prázdnotu tajemného zmizení. Teprve třetí den našli Ježíše uprostřed učitelů zákona. Mariina slova vyjadřují přesně to, co cítí i Josef: *Hle, s bolestí jsme tě hledali (Lk 2,48).*

Tato krátkodobá ztráta připravila Josefovi hluboký pocit utrpení. Je to předehra toho, co se má později stát na Kalvárii, kde Spasitel vydá svůj život smrti. Něco podobného se odehrává v Josefově duši. Pociťuje opuštěnost srdce, které velkodušně miluje a náhle vidí umírat toho, koho miluje. Prožívá slova žalmu: *Ovinuly mne provazy smrti...v soužení jsem vzýval Hospodina (Žalm 18,5n).* Ježíšova ztráta zanechala v duši velkou prázd-

notu, i když neuslyšel volání: *Bože můj, proč jsi mne opustil... (Mt 27,46).*

Josef tak prožil v hloubi duše hořkost kalvarnské hory. Abychom si to potvrdili, musíme číst evangelium s velkou pozorností, pak pochopíme nouzi tohoto prostého tesaře v oněch třech dnech hledání. Pak se Ježíš vrací domů a poslouchá své rodiče. Josefova bolest však stále roste, jak se cítí stále více vtahován do velikého tajemství. Abychom dosáhli Božího světla, musíme projít křížem smrti. Okamžik vlastní smrti se pro Josefa stává aktem, v němž se naplňuje duch pokání a lásky.

Tak můžeme v této postní době rozjímat o vnitřním utrpení na bolestné cestě nazaretského tesaře. On prožíval Ježíšovo utrpení ve svém nitru. Ve své odevzdanosti měl podíl na utrpení Božího Syna. Ukazuje nám cestu, on, který dostal více osvětlení než proroci a více utrpení než mučedníci. Pomáhá nám a naši víře připojit se k utrpení Ježíše Krista.

J. F. Villepeleé
(In: Maria heute 291/94)
Překlad -IS-

PROČ NAŠE MATKA PLÁČE KRVAVÝMI SLZAMI?

Plakala krvavými slzami devětkrát během pěti dní, od 2. do 6. února, soška z Medjugorje, umístěná v zahradě Fabio Gregori, v kraji Pantano blízko Civitavecchia (Roma). Přivezl ji farář, když se vrátil loni v srpnu z pouti do Medjugorje. Poprvé si jí všimla pětiletá Jessica: **„Tati, pojď sem, Madona pláče!“** Jako dobří křesťané se hned začali modlit. Právě toto by Madona chtěla. Ale pak přišlo množství lidí, proudy věřících a zvědavců, až z toho vznikl chaos.

Reakce biskupa: „Případy domnělých slzení jsou časté, ale jen zřídka se jedná o nadpřirozeno, jak se stalo v Syrakusách.“ Farář se nevyjadřuje, ale nechce připustit, že se jedná o trik nebo podvod. V nedělním kázání vyzval věřící, aby ve svém srdci zkoumali, zda to není nějaké poselství pro ně. Dva místní lékaři provedli první zkoušky: jedná se o fyziologickou tekutinu! Ale pro pokoj Gregoriů a klidný život občanů soška mizí a ocitá se v trezoru. Zatím slzy zkoumají profesori Fiori z Katolické univerzity a Umani Ronchi della Sapienza: shodují se, že jde o lidskou krev (srv. Avvenire 23. 2. 95). Na opětný dotaz TV biskup Mons. Grillo řekl: „Zprvu jsem byl velmi skeptický, ale následující fakta mě přiměla přemýšlet. Madona, která pláče krvavými slzami před branami Říma, je smutné poselství. Určitě nepláče pro nic za nic.“

Tedy pláč nad církví? Jako když Ježíš plakal nad Jeruzalémem, protože nepoznal čas jeho navštívení (Lk

19,41-44)? Pláč nad tím, že nové velerady kují pikle proti Kristovi a jeho Náměstku? Pláč nad zasvěcenými dušemi v den jim zasvěcený (2. února), protože nesplnily svůj úkol být soli země a světlem světa? Pláče nad neustálým a zhoubným odmítáním jejího láskyplného volání?

Jeden přítel to komentuje: „Každé zjevení nebo podobná záležitost nepřináší nic nového, ale jsou to jakoby kontrolky na stroji: ukazují, že něco nefunguje. Kontrolky vedou z nebe a na zemi se zapínají: šťastný, kdo se v nich vyzná! Prostý lid, jemuž se Otec zjevuje, a ne učenci, si přeje, aby tento Maminčin pláč, bezprostřední a nedaleko od kopule sv. Petra, nezmizel v oblacích a kopulích jejich rozumu.“

V souladu se vši opatrností a zkoumáním nás slzy z Pantana „letmo“ v souvislosti přivádějí k prameni: k Matčiným očím a srdci! Nežustávejte zabláceni v bažině („pantano“) nevěry a tvrdohlavosti. Naopak, z množících se případů slzení (zjištěných je už 17) by se mělo pátrat po příčině. Ta je před námi: lidstvo je ve velkém nebezpečí a satan usiluje o jeho konec. Aby se jeho zhoubnému plánu zabránilo, slzy Panny Marie potečou, i víckrát, protože nepřestane být Matkou a použije k tomu všeho, zvláště svého Srdce, aby pohnula svými dětmi a zachránila je hned na začátku zhouby. Přijmeme tyto slzy jako horoucí tepy mateřského Srdce, plného lásky a něhy, jako

děti je přijímejme: ale hned dnes, ne zítra, jak by nás naváděl satan. Zítra je už pozdě...“

(Mario Riccio)

Je nesprávné říkat, že se něčeho vzdáváme. Ježíš nikdy nechtěl, abychom se něčeho vzdávali - mluvil o výměně: „Jakou výměnu dá člověk za svoji duši?“

Když někdo miluje Boha, zjistí, že se bez některých věcí (nebo radostí) docela dobře obejde - ale že se neobejde bez míru v duši, který pramení z toho, že plníme to, co od nás chce Bůh. Tak člověk vymění jedno za druhé, zřekne se toho, co má menší cenu, za cennější hodnoty v Božím království. A každý den udělá řadu takových výhodných výměn.

(F. J. Sheen)

Bůh vztyčil na Golgotě kříž. Jako velký znak, velké písmeno nad světovými i lidskými dějinami. Věřící křesťan se učí číst a chápat toto písmeno. Stále se s ním setkává - a po každé v jiné podobě. Život ubíhá - a najednou něco zkříží naši cestu: nemoc, smrt někoho blízkého, nezdár, neštěstí... a tak křesťan poznává Kristův kříž. A stále má před očima to velké písmeno, které se učil číst na Golgotě. Poznává kříž ne jako záhubu, ale jako symbol vítězství nad smrtí.

(F. Rinstelen)

Láska a utrpení

(3.)

Úvahy v duchu sv. Pavla od Kříže (1694-1775)

Víra a bezpečí v Bohu

*Když máme důvěru,
že Bůh je s námi,
nacházíme klid a bezpečí*

Můžeme bez přehánění říci: Podstatou a základem našeho křesťanského vyznání je důvěra v Boha. Neboť pro nás a pro naši spásu se Ježíš stal člověkem jako my. Z lásky k nám podstoupil těžké utrpení na kříži a zemřel v opuštěnosti od Boha. Aby nám postavil jasně před oči cíl a smysl našeho života, vstal z mrtvých a řekl: „V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, byl bych vám to řekl. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li a připravím vám místo, přijdu opět a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já“ (J 14,2n).

Když rozjímáme o Ježíšově životě a smrti, jak nám to sděluje Písmo svaté Nového zákona, pak je zřejmé: Bůh má zájem o všechny a miluje každého člověka. Bůh o nás laskavě pečuje a stará se o nás. To nám ukázal Ježíš, Boží Syn přesvědčujícím způsobem. Nechejme se jen tímto základem bible vnitřně oslovit! Tím vzroste naše důvěra a úkonem této víry získáme klid a bezpečí.

Sv. Pavel od Kříže to vyjadřuje výrazným a nezapomenutelným obrazem Božího lůna, které srovnává s mateřským lůnem. Hovoří zde o dimenzi, kterou moderní hlubinná psychologie nazývá pradůvěrou. Jistěže o tomto jemném psychologickém vztahu nic nevěděl. Ale jeho důvěra v Boha byla tak veliká, že měl časté a intenzivní prožitky oblažujícího bezpečí v Bohu. Tento důvěryplný klid v Bohu mu byl oporou, i když jej ohrožovala tíže duševního a tělesného utrpení.

Jeho základní přesvědčení bylo: Boží láska a péče nezná hranic. Bůh chce pro člověka jen to dobré, i když tomu někdy nemůže porozumět. Ani v těch největších přivalech bolesti a utrpení nenechává Bůh člověka samotného. Své přesvědčení vyjadřuje sv. Pavel od Kříže nejčastěji v dopisech: „Bůh nemůže chtít pro člověka nic jiného, než jeho nejlepší dobro“ (Listy II, 549; V, 190).

I když světec musel sám snášet bolest a utrpení, nikdy nebyla ořeseň jeho víra v osvobuzující sílu kříže, která mu byla oporou. Tak povzbuzuje svého přítele, na kterého dolehly zkoušky utrpení: „Zůstaňte pevně spojen s tímto Dřevem, a nikdy nezahynete. Dojdete bezpečně do přístupu spásy“ (Listy II, 634).

Bůh je Bohem lidí. Provází nás životem svou péčí a svou láskou. Boží

úradek chce pro nás jen to nejlepší. Konečně bezmezná důvěra v Boha posiluje naši schopnost nabídnout důvěru a vděčně přijímat důvěru od jiných. Bůh je náš milující Otec, k němuž se můžeme a máme utíkat v každé životní situaci. K tomu nás mohou povzbudit i tato slova Pavla od Kříže: „Setrvejte v radostné spokojenosti v Bohu. Svěřte se mu zcela a úplně. Neboť on je Otec, milující Otec, který by spíše nechal zahynout nebe a zemi, než člověka, který mu důvěruje“ (Dop. III, 75).

Víra jako odpověď na Boží lásku

*Lidé, kteří mají vroucí víru
v Boha, jsou schopni také
intenzivnějších lidských vztahů*

Láska je vztah. Láska je pozitivní, přízní naplněný vztah člověka k člověku. I víra je vztah: vztah člověka k Bohu. Někteří mají sklon vidět ve víře pouze jednostranně rozumovou a chápající stránku. Víra je něco víc a má větší hloubku. Víra je osobní já - ty vztah mezi člověkem a Bohem.

Lidé, kteří mají hlubokou víru v Boha, jsou schopnější intenzivních lidských vztahů. Jejich víra se realizuje v každodenní lásce k lidem. To můžeme velmi názorně pozorovat u světců.

Již 200 let je Pavel od Kříže, zakladatel pasionistů, představován jako velký asketa, který byl velmi přísný sám k sobě. Když čteme jeho dopisy, které psal jako duchovní vůdce duší, a uvažujeme o jeho duchovní nauce a jeho mystice, pak nevystupuje do popředí přísnost, nýbrž vlídnost, a velkodušnost, jeho schopnost k hlubokému a dlouholetému přátelství a takřka nedosažitelná hloubka, s jakou chápal

Boží lásku.

Duchovně - teologické myšlení světcovo je určováno především jeho osobním hlubokým vztahem k trpícímu ukřižovanému Pánu. Pro něho je Kristovo utrpení největší a neobdivuhodnější dílo Boží lásky, nebo také div divů Božské lásky.

Jak hluboce byl světec ponořen do tajemství lásky, do tajemství Boží lásky a lásky k člověku, je zřejmé z mnoha jeho dopisů. Jako příklad nám může posloužit list, který napsal sestře Colomině Gandolfiové, s níž si dopisoval více než dvacet let. Píše: „Láska je síla, která vytváří jednotu. Umožňuje nám osvojit si utrpení milované bytosti. Cítíte-li se zcela uvnitř i zevně proniknuta utrpením svého Ženicha, pak to oslavujte jako svátek. Ale říkám vám, že tento svátek bude slaven ve výhni božské lásky. Neboť oheň, který proniká až do nitra srdce, přetváří trpícího v Milovaného“ (Dop. II, 440). Nejhlubší a nejkrásnější lidský vztah je vztah mezi ženichem a nevěstou. Mystik používá výrazu ženich, aby vyjádřil hloubku a krásu vztahu mezi člověkem a Bohem.

Největší, nejdůležitější a nejkrásnější příkaz, který Bůh dal lidem jak ve Starém tak v Novém zákoně, zní: „Miluj Hospodina Boha svého celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: Miluj svého bližního, jako sám sebe“ (Mat 22, 37-39).

Naléhavá výzva k lásce k Bohu a k bližním je středobodem křesťanského náboženství. Uskutečňování tohoto příkazu v konkrétním životě nazýváme vírou. Víra je něžná odpověď člověka na Boží lásku. Víra je tedy ve své nejhlubší dimenzi vztahem.

Protože v některých tiskovinách bylo možné číst zkreslené či neúplné informace, přinášíme pro správnou orientaci čtenářům Světla „výťah ze zápisu z 11. zasedání České biskupské konference konané ve dnech 24. - 25. 1. 1995“ (zvýraznění v textu red. Světla):

Biskupové se seznámili s koncepcí sexuální výchovy ve škole, kterou na veřejnosti předkládá MUDr. Antonín Brzek. ČBK požaduje, aby sexuální výchova byla chápána jako součást celistvé výchovy, založené na *jasných mravních hodnotách*. Na prvním místě jsou za ni *zodpovědní rodiče*, kterým by škola měla v tomto úkolu pomáhat. *Není správné oddělovat sexuální výchovu od mravní formace člověka. Navrhovaný program sexuální výchovy toto sepětí a zakotvení postrádá, a proto ho ČBK odmítá.* Biskupové vidí potřebu intenzivně pracovat na návrhu pojetí této výchovy, proto k tomu ustanovili pracovní komisi z členů komisí pro rodinu, školské komise a katechetické komise. Vedoucí skupiny: předseda komise pro rodinu b. Cikrle.

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) v Brně uspořádalo 28. února t.r. ekumenickou diskusi o Janu Sarkandrovi v biologické posluchárně lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Před zaplněným velkým sálem hovořilo 8 diskutujících: Jan Dus (evangelický farář z Prahy), P. František Holeček (pavlán z Vranova u Brna), Ludmila Plecháčová (předsedkyně československého staršovstva v Holešově), Dr. Miloslav Pojzl (docent CM teologické fakulty v Olomouci), Jaromír Procházka (profesor z Brna), Michal Šimek (ev. farář a vikář z Kyjova), prof. Dr. Josef Válka (z filozofické fakulty MU v Brně), Jan Ziegler (z Brna).

Jednání řídil P. Holeček, který v úvodní řeči vyzdvihl dějinný vývoj kanonizace v katolické církvi a velmi důrazně připomněl apoštolský list sv. Otce „Tertio millennio adventiente“ (když se blíží třetí tisíciletí), v němž vyzývá katolíky, aby se snažili do konce tohoto století a tisíciletí revidovat dějiny druhého tisíciletí církve, odvrátit se ode všeho násilí, které bylo proti jinověrcům napácháno, a hledat usmíření, abychom mohli vstoupit do nového tisíciletí bez této zátěže neblahé minulosti.

Následující jednání bylo pak vcelku klidné, věcné, nikoli konfrontační. Uznávaly se chyby na obou stranách. Většina diskutujících byla nekatolická, což bylo voleno asi úmyslně, aby se i nekatolíci mohli co nejlépe dostat ke slovu a přednést své bolesti. Oni toho také plně využili, ale klidně, umírněně, bez roztrpčenosti. Mohli jsme poznat, jak hluboké a trvalé je jejich vnitřní zranění (trauma), způsobené rekatolizací, a jak je jim vnitřně obtížné vyrovnat se s touto skutečností.

Někteří diskutující z obou stran se vyslovili, že jsou velmi nešťastní z toho, že Sarkandrova kanonizace přichází právě v této době, kdy se začaly rozvíjet ekumenické styky, že kanonizace nebyla připravena ekumenickým dialogem, že by měla být odsunuta na dobu pozdější anebo nahrazena kanonizací vhodnější osoby. Ano, tak se to jeví z našeho přímého lidského hlediska. Ale z hlediska vyššího, Božího, je tomu docela jinak. Pán Bůh sám řídí osudy církve a on také nejlépe ví, co je vhodné pro naši dobu a co není vhodné. I kanonizace světců je v plánu Božím. On sám dal pokyn zázračným uzdravením, že kanonizace má být provedena v této době, ať se to komu líbí nebo nelíbí, ať to pokládáme za vhodné nebo nevhodné. Církev musí poslouchat hlasu Božího. Ekumenická příprava byla skutečně minimální. Myslílo se, že stačí nějaký dopis, v němž se tvrdilo, že tato kanonizace není namířena proti nikomu. A zatím vlna odporu se zvedla až poté, co byl podepsán definitivní kanonizační dekret (5.4.1993). A my jsme teď postaveni před příval rozhořčených námitek a jsme nuceni potýkat se s nakupe-

nými problémy, čili jsme přímo vtaženi do varu ekumenického dialogu. Jinak bychom se do toho asi vůbec nedostali. Kdyby nebylo Sarkandra, pak by asi zůstaly tyto otázky nevyřešeny a znemožnily by nám skutečný pokrok na cestě k jednotě. To, co se nám jeví jako překážka, má se stát výzvou, ba příkazem Božím, abychom tuto překážku překonali a hledali a také našli cestu k odpuštění, usmíření a k jednotě.

V televizním záběru po diskusi se zmínil prof. Procházka, že v době Sarkandrově se vytvořily dvě strany, které stály proti sobě. Jedna byla konfrontační, která chtěla řešit náboženské rozdělení násilím, tedy bojem jedněch proti druhým, a na té straně stáli proti sobě katolíci i protestanté, a druhá strana byla tolerační, která to chtěla řešit mírovými prostředky, tolerancí a i na této straně byli jak katolíci, tak protestanté, obojí však byli v malé menšině. K té první skupině, tj. konfrontační, prý jednoznačně patřil i Jan Sarkander a proto prý je pokládán za symbol konfrontace, nikoli tolerance.

Avšak když sledujeme jeho kněžské působení, jeví se nám jeho život přece jenom trochu jinak. V Opavě pouze vypomáhal svému bratru Mikulášovi jako novokněz, a když byl jmenován farářem v blízké Jaktarži, ani tam nenastoupil, protože kvůli Mikulášovi vznikl proti němu odpor, jakýsi „neznámý pachatel“ mu dokonce střílel do oken, a proto ochotně přijal pozvání od městské rady v Uničově, aby odešel do Uničova, kde však dlouho nepobyl, ale zase kvůli Mikulášovi byl přes rok držen ve vězení v Kroměříži. V další farnosti, v Charvátce, se dostal do sporu s farníky, protože trval na tom, aby se v kostele zpívalo podle církevních předpisů, a ne jen nějaké staré „lidové písničky“. Řešil to tím, že dobrovolně ustoupil, požádal o uvolnění z duchovní správy a nějaký čas zůstal bez místa. Raději ustoupil, a to k vlastní škodě, než by nutil farníky k poslušnosti. Z toho je vidno, že nebyl člověkem bojovným, ale spíše ústupným, neprůbojným, ba skoro bojácným. V Boskovicích, jak praví jezuitský dějepisec, „odkrýval falše kacířů, plně o to usiloval, aby svedené duše převedl na cestu pravé víry a rozmnožil tak stádo věrných, neb vynikal neobyčejnou silou slova. Obrátila se proti němu i nenávisť mocných, takže mnohými úklady ohrožen, byl nucen z Boskovic odejít“. Jeho boj byl boj mocného slova, nikoli násilí. Když viděl, že nic nezmůže proti lidské zlobě, raději ustoupil, odešel jinam, tentokrát do Holešova. Z té doby máme soudobý pramen, psaný přímo v Holešově. Je to Holešovská kronika z let 1615 - 1645. Jejím autorem byl asi český bratr, velmi zaujatý proti katolické církvi. O Sarkandrově se však vůbec nezmiňuje. Z doby Sarkandrova působení v Holešově má zprávu z roku 1617, jak „z poručení pánů jezovitů“ byli nekatolí-

ci pod pokutou nuceni k velikonoční zpovědi. V následujících letech 1618 a 1619 se už takový případ neuvádí. Buď tedy jezuité sami od takového nucení upustili, anebo snad přímo Sarkander jim domluvil, aby to už nedělali. Důležité je to, že kronikář toto nucení připsuje pouze jezuitům, nikoli Sarkandrově, a o Sarkandrově vůbec nemluví, nic mu nevytýká.

Další zpráva z doby Sarkandrova působení v Holešově je ve spise Komenského „Historie o těžkých protivenstvích církve české“. Mluví se tam o jezuitovi Drachovském, který r. 1617 v Holešově dal udělat dubové sruby či „kabáty“ na trýznění nekatolíků. O tom však holešovský kronikář vůbec nic neví. Zřejmě se týká tato zpráva nějakého jiného místa nebo jiné doby anebo toho mučičiho nástroje v Holešově vůbec nebylo použito, takže kronikář o něm nevěděl. Tato zpráva se týká výslovně jen jezuitu Drachovského, nikoli Sarkandra, a také o Sarkandrově Komenský vůbec nikde nemluví. Základní prameny o této době, totiž kronikář holešovský a Komenský, vůbec nic o Sarkandrově neříkají, nic mu nevyčítají, takže nelze tvrdit, jak to činí dnes jeho odpůrci, že to byl fanatický, nekompromisní, nejagresivnější a militantní rekatolizátor a že byl symbolem nebo reprezentantem či dokonce prototypem násilné rekatolizace. Naopak všechny zprávy o něm, které jsou nám známy, svědčí spíše o tom, že to byl člověk ústupný, neprůbojný, skoro bojácný a vcelku mírumilovný. Krásně to vyjádřil purkmistr a rada města Kroměříže v žádosti podané kardinálu Dietrichštejnovi 6.11.1917, aby Jan Sarkander byl ustanoven na uprázdněné místo děkanské v Kroměříži: „Ctihodný kněz Jan Sarkander, nynější farář holešovský, jsa člověk pokojný a dobrého života a příkladu, k tomu by se hoditi mohl.“ Kardinál Dietrichštejn s tím ochotně souhlasil pod podmínkou, že bude souhlasit i holešovský pán Ladislav z Lobkovic a také sám Jan Sarkander. Tato podmínka ovšem splněna nebyla a tak Jan Sarkander zůstal v Holešově. Toto příznivé svědectví, ačkoli je podepřeno ze tří stran (městská rada v Kroměříži, kardinál Dietrichštejn a Ladislav z Lobkovic), zaujatí historikové neuznávají jakožto jednostranné, protože pochází jen od katolické strany. Avšak jak jsme viděli, je nepřímě potvrzeno také nekatolickými prameny (Holešovská kronika a Komenský), jež nemají nic proti Sarkandrově, a také historickými zprávami z různých farností, kde působil. Jednostranný je tedy pouze úsudek zaujatých historiků, kteří uznávají jen to, co svědčí proti Sarkandrově, ale odmítají, co je v jeho prospěch, i když je to podepřeno důvody z různých stran. Ne-stranná historie ovšem musí dát za pravdu takovému svědectví, které je podepřeno z různých stran, i když je to ve prospěch nenáviděné katolické strany.

Dr. Vojtěch Tkadlčík

Čeho je třeba se nejvíce obávat?
Všeho, co nepochází od Boha
a tváří se jako pokrok.

(Jan Pavel II.)

Připomeňme si nejprve charakteristický úryvek ze „závěti“ prof. B. Häringa (1), která je předmětem naší úvahy:

Toho času vezíme v těžké vnitrocírkevní a ekumenické krizi. Kéž by se z ní stala krize růstu. To však předpokládá jasnou, pokorně provedenou diagnózu příčin. Cestu vidím ve světle evangelijního příběhu odhalujícího pokušení. Slyšíme to ze všech stran, jen Řím to nechce slyšet: hlavní překážkou, ba strašákem je nyní zesílené tíhnutí k přehnanému centralismu. K tomu patří nová vlna snah imponovat spolu s nápadně častými odvolávkami na mimořádnou pomoc Ducha svatého, a to právě tam, kde se zdůrazňuje jednostranná etika poslušnosti a bují silně sakralizovaný systém řízení, pod kterým trpí biskupové a teologové. A protože při této nadvládě nejde o jádro víry v Otce oslaveného Syna člověka, nýbrž předně o vatikánské doktrinální zvláštnosti, reaguje „lid“ podrážděně (s. 66).

Jak postupovat při pokorném odhalování příčin, to nám Syn člověka ukázal tímto varováním: „*Jak to, že vidíš třisku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nepozoruješ? ..Nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třisku z oka svého bratra*“ (Lk 6,41n). To je jedno z velkých pokušení: začínat s obnovou někde jinde než u sebe. Ten trám nám skutečně v oku narůstá a je příčinou zkreslujícího vidění.

To zkreslení má jeden základní důvod: **racionalitu povýšenou na kritérium veškeré pravdy**. Snaha vměstnat věc Boží do mezí lidského rozumu vede nutně k její deformaci. Racionalita působí zamlžení samotného obrazu Boha. Do racionálních dimenzí se pak nedaří vměstnat to podstatné: že církev nemůže být jiná než **centralistická**, že její zřízení je od počátku **sakralizované** a že nemůže fungovat bez **nápadné pomoci Ducha svatého**.

Pokoušení, které vždy hrozilo a dále hrozí církvi, je **připodobňovat se tomuto světu**. Nevyplácelo se jí to nikdy, kdykoliv to udělala a brala si vzor ze struktur světského panování. Nevyplatilo by se jí ani dnes, kdyby si brala příklad ze současných „demokracií“. Dříve to pokušení přicházelo shora: papežové byli také světskými vládci. Dnes, kdy po bolestných přerodech světskými vládci přestali být, přichází pokušení zdola: „lid“ se v církvi domáhá moci. Kdo si vykládá poselství 2. vatikánského koncilu tak, že nyní přejde správa věcí Božích „do rukou

lidu“, cítí se nutně zklamán. Vrací-li koncil Božímu lidu jeho důstojnost a probouzí jeho sebevědomí, pak to není žádný návod k „demokratické revoluci“, nýbrž obnova vědomí, že jsme **všichni plnoprávními dětmi nebeského Otce**, povoláními k tomu, abychom s jeho milostí **budovali Boží království v sobě a kolem sebe**. Je v tom ohromná šance, která se bohužel nedostatečně naplňuje, a to především pro ono nepochopení koncilu.

Zklamání těch dalších, kteří si *aggiornamento* představovali jako „zmírnění“ zásad v náročných mravních oblastech a také jako změnu římského „centralismu“, nevyvolala církev resp. její hlava, nýbrž je to důsledek neoprávněného očekávání. Těm, v jejichž představách se nepodložené vyhlídky příliš rozvinuly, se jistě může zdát, jako by nastala „změna kurzu“ a návrat hluboko do předkoncilní doby. Církev se ovšem nikam nevrací, spíše oni se zatoulali, kam neměli. „Demokratizační pokušení“ je záluďné a lákavé. Tváří se jako plně oprávněné, aktuální a dosahuje stále větších úspěchů. Někde mu nahrává rostoucí blahobyt a s ním stoupající lidské sebevědomí, jinde je to naopak bída a nouze, volající po revoluci, ale podporuje je také souseďství protestantismu a jeho racionalistická inspirace, a „rádoby náboženství Nového věku“.

A nad to všechno je tu skutečnost, že církev Kristova nežije ve vzduchoprázdně. Je světem nejen obkličena, ale je vystavena takovému nátlaku a propagaci jeho životního způsobu jako nikdy před tím. Při každodenním systematickém náporu názorů a postojů novopohanství musí křesťané vynakládat značné úsilí, aby si dokázali zachovat správnou orientaci.

Jak bychom se při tom chaosu mohli domnívat se, že pravdu máme dnes hledat v tom, *v co lidé podle svobody víry a svobody svědomí věří?* Ať hledám, jak hledám, nenašel jsem nikde příslib, že Boží pravda bude v tom, pro co hlasuje většina. Ale z Písma i z tradice víme zcela přesně, komu dal nikoliv jen „*Služebníci boží*“, ale **Syn Boží klíče od nebeského království**. Ať to vypadá sebepodivněji a sebeanachroničtěji, naše velké štěstí je v tom, že z **Božího ustanovení je zde autorita, na kterou se můžeme spolehnout**.

Církev prožila mnoho těžkých a svízelných období. Tak těžce jako dnes nedoléhala tíže pastýřského úřadu na nástupce Petrova snad ještě nikdy. Je naprosto nemyslitelné, aby tomu úkolu dostál jako člověk nejen bez *nápadně časté*, ale bez **ustavičné pomoci Ducha svatého**. Jeho úkolem není, aby předvedl světu své *obrácení*, ale aby pásł své *ovce a beránky* (J 21,17). Aby hlásal Boží slo-

vo tak, jak je hlásal jeho Pán a Spasitel. Nechce-li přistoupit na výprodej církve, musí svůj úřad pastýře plnit *vhod i nevhod*. Jak řekl Jan Pavel II. A. Frossardovi, titul „konzervatívec“ jej nemůže urazit. Právě naopak. „*Papež zde není proto, aby změnil, ale uchovával (conservare = uchovávat)*. U sv. Jana Kristus říká: *•Říkám pouze to, co mne poslal říci můj Otec•*“ (J 14,24) (2). Nehraje při tom žádnou líbivou politiku, aby zaimponoval. Spíše se nachází v situaci svého Mistra: stále častěji a zřetelněji mu *cizí i vlastní* dávají nepokrytě najevo: „*To je hrozná řeč. Kdo to může poslouchat?*“ (J 6,60). To, co tehdy někteří hodnotili jako Kristovu *hroznou řeč*, bylo zvěstování největšího znamení Boží lásky - eucharistie. Jak bláhové bylo tehdy nechat se odradit a odejít. Argument o *podrážděné reakci lidu* není oprávněný. Ostatně známe z dějin případy, kdy *podrážděný lid* vyhnal nebo i zabil svého biskupa. Dnes neoslavujeme onen lid, ale biskupy mučedníky. (Jeden z nich je našim patronem.)

Buď Bohu a Marii chvála za to, že je-li dnes v církvi něco opravdu spolehlivé od Boha, tak je to **její hlava**. Odtud reformu rozhodně zahajovat nepotřebujeme. Kromě vyslovených nepřátel jí respektují i jinověrci a bezvěrci. Nedávno se němečtí protestanté pozastavovali nad kritikou, které se papeži dostává ze strany katolíků. Oni v něm vidí posledního skutečného a neohroženého **zastávce mravnosti ve světě**.

Problém není u papeže. Problém je v nás, že *nesnášíme zdravé učení a sháníme si učitele podle svých choutek, kteří by vyhověli našim přáním* (2 Tim 4,3). Sebevyšší procento těch, kterým přestal vyhovovat ten či onen mravní příkaz, není důvodem k jeho úpravě. Bylo by to totéž, jako bychom chtěli prohlásit, že vzhledem k vysokému výskytu rakoviny považujeme nadále zhoubný nádor za normální stav zdravého organismu. Nebo snad má někdo zájem rozpoutat podpisovou kampaň proti „konzervativním“ lékařům, kteří nechtějí brát v úvahu současný stav vývoje a trvají na strašáku zhoubné nemoci?

Pastorace mezi těmi, kteří nežijí v platném manželství, je pro církev velmi důležitá, ale nikdo si ji nemůže vykládat jako postupnou legalizaci konkubinátu. Žádná míra lásky, kterou takovým věřícím věnujeme, nestačí sama změnit fakt, že žijí v nedovoleném stavu, a to musí být také vážné upozornění těm, kteří by je chtěli následovat. Nemí to jen jejich soukromá záležitost. Nemůžeme myslet jen na své okamžité pohodlí. Tady se jedná o **budoucnost celé společnosti**.

Ano, ty vyježděné koleje jsou čím dál hlubší a těžko se z nich vystupuje. Jestli-

že jsme si příliš dovolovali, musíme se umět více omezit. Ale kdo není slepý, může vidět kolem sebe i ve světě povzbuzující počet těch, kteří nám pokorně a trpělivě dokumentují, že Ježíšovo jho je přijatelné a břemeno snesitelné. Bohužel jejich hlas a příklad není pro masmédiu nijak atraktivní, tak se nám snaží představit ty druhé jako rozhodující většinu.

Pokud jde o Ratzingerovu kongregaci pro otázky víry, kterou by prof. Häring nejraději zrušil, měl by si uvědomit, že ji při životě udržují právě takové případy jako je jeho, Küngův, Drewermannův, Lefebvrea, Gaillota, a dalších. Co si my obyčejní věřící máme počít, když se vynořují takoví proroci, kteří působí roztržky a chtěli by nás svést od učení, které jsme přijali (Řím 16,17n)? Co máme dělat, když nás takový „prorok“ přesvědčuje, že nám Vatikán opakuje a vtouká abstraktní formulky z jiné doby a kultury nebo nám vnucuje cizí myšlenkové modely (s. 14)? (Vznikla snad bible v této době a v této kultuře? Vychází Ježíš z našich myšlenkových modelů?) Jsme vděční, že je zde autorita, která nám spolehlivě může potvrdit, co pokládat za pravdu, a varovat nás, jestliže vystoupí prorok, který neslouží Kristu, nastoupí Pánu, nýbrž svěmu prospěchu, a snaží se krásnými a pobožnými řečmi oklamat mysl bezelstných lidí (tamt. 16,18).

Pokorná víra hledá v Písmu slova Boží pravdy, sebevědomý rozum jen ilustraci pro své vlastní výplody. Někteří „učitelé“ se příliš zamilovali do svých vlastních nápadů. Jenže žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé poslaní od Boha (2 Pt 1, 20n). Záruka popudu Ducha svatého není totožná se sebevědomím teologa. Kdyby se nespokojení učenci více obraceli k Duchu svatému a méně ke sdělovacím prostředkům, měli by podstatně méně problémů s římskými kon-

gregacemi i se sebou, o napáchaných škodách v církvi ani nemluvě.

Jasně a pokorně provedená diagnóza příčin současné krize nám ukáže na jiný neduh, než o jakém nás přesvědčuje prof. Häring. Není to přehnaný centralismus a sakralizovaný systém řízení. Ten je spíše jenom strašákem. Pravou příčinou je subjektivistický racionalismus a jeho módní propagace, do které se horlivě zapojují i ti, kteří jinak s církví nemají nic společného. Bez centralismu a sakralizovaného systému řízení bychom už dnes nevěděli, čí jsme a kterou z tisíců denominací si vlastně máme vybrat (pokud by to vůbec ještě mělo smysl).

Je ovšem otázkou, do jaké míry je autonomní morálka a zracionalizovaná víra ovocem učení příslušných teologů a do jaké míry jsou tyto teologové produktem šířící se současné praxe. Spor s touto praxí můžeme řešit jedině na úrovni každodenního života upřímným návratem k prožívanému autentickému křesťanství. K tomu nás vede i probíhající období velkého postu. Křesťanství by nijak neprospělo ani sobě ani světu, kdyby mu chtělo vycházet vstříc pokračujícími ústupky ve stále závažnějších otázkách.

Uvažme nakonec s opravdovou pokorou, zda je pro nás dnes aktuální vyhledávat věhlasné vnitrocírkevní disidenty, anebo je potřebnější obracet se k těm, kteří stojí pevně ve víře, jsou stateční a silní (1 Kor 16,13). Seznámit se např. s irskou klariskou Brieghe McKennovou by nám prospělo daleko více. To nechť uváží také ti, kteří vybírají tituly v „katolických(?) nakladatelstvích“.

Kéž by se z této krize (rozumu) stala krize růstu!

Lubomír Štula

(1) Häring, B.: Jde to i jinak. Vyšehrad, Scriptum, Praha 1994

(2) Frossard, A.: Portrét Jana Pavla II. Zvon, Praha 1990.

Z podobného pramene pocházel i odpor proti převezení do vlasti sochy Panny Marie z exilu. Namítalo se „co by tomu řekli odloučení bratři“.

Vzpomínám, jak po r. 1948, kdy nastalo popravování a dlouholeté žalářování, reprezentant evangeliků prof. Hromádka z londýnského rozhlasu vysoce oceňoval jednotný postoj katolických biskupů proti nastupujícímu komunismu. S lítostí konstatoval, že to byla jediná katolická církev, která nekapitulovala.

V živé paměti je dosud nezapomenutelný postoj kardinála Tomáška při svatořečení Anežky.

Tyto postoje by si měli uvědomit zvláště ti, kteří trpí alibistickými komplexi!

Jan Kopečný

JEDNOU VĚTOU KOLEM SVĚTA

Vatikán: Papež Jan Pavel II. se vyslovil pro brzké vyřešení dosud otevřených otázek mezi církví a státem v Maďarsku.

Vatikán: Deník L'Osservatore Romano přivítal návrh blahoslaviv křesťany, kteří byli pro svou příslušnost ke katolické církvi zavraždění mafii.

Vatikán: Papež Jan Pavel II. vyzval všechny národy k odstranění všech atomových zbraní a k hledání mírového řešení konfliktů.

Chorvatsko: Katolická církev odmítá stát se státní církví, nechce ztratit svobodu a chce působit ve státech jako kritické svědomí.

Paříž: Podle ankety sledovanosti 70 křesťanských vysíláčů po deseti letech existence přinejmenším 24% Francouzů ví o existenci křesťanského rozhlasu a poslouchá je asi 1,1%, t.j. 430 tisíc osob (z tohoto počtu je 35% praktikujících křesťanů a 16% se prohlašuje za osoby mimo jakékoli náboženství).

Francie: Plánované práce na opravách lurdských objektů budou stát přes jednu miliardu korun, zvláště mají být zlepšeny podmínky pro ubytování nemocných a invalidních poutníků.

Moskva: Skupina křesťanů a muslimů, především duchovních obou náboženství, vědců a kulturních pracovníků, odjela na společnou pouť do Izraele a Egypta.

Bosna: Srby kontrolované úřady nedovolily katolickým biskupům Bosny - Hercegoviny, kteří pokládají Bosnu - Hercegovinu za jedinou zemi, konat v Banja - Luce své zasedání, pouze sarajevský arcibiskup může vykonat soukromou návštěvu.

Rakousko: Na téma „církevní jednota“ se radili ve Vídni biskupové z Blízkého Východu, ze Spojených Států a Indie s odborníky z různých církví.

Rakousko: Na vídeňském sídlišti posvětil vídeňský kardinál H. Groer nový kostel sv. Cyrila a Metoděje, první svatyni zasvěcenou v Rakousku slovanským věrozvěstům.

Anglie: V klinikách se uchovává na 30 tisíc embryí v podchlazeném prostředí, která mohou být buď zničena, nebo použita k výzkumným účelům, nebo implantována ženám, které touží po dítěti, čímž by byl podle katolického přesvědčení narušen přirozený průběh sexuálního života manželů.

Vatikán: Papež Jan Pavel II. pověřil vatikánského diplomata kardinála Carlo Furna zprostředkováním v pohraničním konfliktu mezi Ekvádorem a Peru (přání, aby byl Vatikán prostředníkem, zaznělo z více stran).

(podle TISK ČBK Praha)

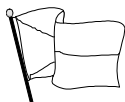
Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

TO PŘECE NENÍ EKUMENISMUS!

V 6. čísle KT Odilo Štampach ve svém článku „Svatořečení Jana Sarkandra a ekumenismus“ mimo jiné uvádí:

„Někteří z dotázaných pokládali za nutné tlumočit do Říma vedle svého přesvědčení o Sarkandrově svatosti a mučednictví i své obavy ohledně vhodnosti.... Řím na uvedené obavy neodpověděl zastavením kanonizačního procesu.“

Obojaký postoj jednotlivců „já nic, to Řím“ není postojem naší katolické církve, není to ekumenismus, ale laiciny alibismus.

Vincentini diecéze

Hradec Králové: V sobotu 18. 2. se konalo na třebechovické faře regionální setkání Společnosti sv. Vincence de Paul - tzv. Vincentinů. Sešlo se zde přes čtyřicet lidí různého věku, mezi kterými byli také tři kněží a dvě řádové sestry „Vincentky“.

Udělování služeb

Plzeň: V neděli 19. února při mši svaté v katedrále svatého Bartoloměje přijali dva seminaristé z plzeňské diecéze Pavel Glac z Holýšova a Václav Vojtíšek z Klatov od otce biskupa Františka Radkovského pověření ke službě akolyty v církvi. V promluvě otec biskup připomněl slova Svatého otce, že církev, ikona Nejsvětější Trojice, je tajemství společenství a svátost jednoty (LG I.) Společenství mezi svými členy je primární a hlavní znamení, které církev nabízí, aby svět mohl v Krista uvěřit. Být jedno s Kristem je první a trvalá forma evangelizace uskutečňovaná křesťanským společenstvím. Nové hlásání evangelia nemůže být účinné, není-li doprovázeno silnou spiritualitou společenství, pěstovanou v modlitbě, asketickém úsilí a v kontextu každodenních vztahů. Je potřeba přejít od individuální zbožnosti, která má před očima pouze vztah já a Bůh, ke zbožnosti komunitární, která počítá se vztahem já, bratr a sestra a Bůh. Máme odpovědnost za posvěcování našich bratří.

Beseda o Janu Sarkandroví

Plzeň: V neděli 19. února odpoleďně se uskutečnila na plzeňském biskupství beseda s otcem biskupem Františkem Radkovským o svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandra. Účastníci shlédli na videozáznamu životopisný dokument, na který pak navázal otec biskup ve svém výkladu. Vyzdvihl zvláště vlastnosti Jana Sarkandra, které mohou oslovit člověka dnešní doby, jako je věrnost pravdě a zpovědnímu tajemství, láska k modlitbě a věrnost Kristu.

Zasedala kulturní komise

Praha: Pod předsednictvím biskupa Josefa Hrdličky zasedala v pátek 24. února kulturní komise České biskupské konference, která podrobně jednala o koncertech v kostelích. Jako doplněk předpisů římské kongregace vydá vlastní směrnici. Profesor Med hovořil o závažnosti kulturních akcí včetně využívání farních knihoven, kde mohou účinně pomoci farní rady. Prof. Dr. Lang vyzvedl důležitost spolupráce s vysokými školami, což má velký význam i pro budoucnost křesťanské víry mezi inteligencí. Ko-

ČINNOST JEDNE DIECÉZNÍ CHARITY

Plzeň: Diecézní charita Plzeň (DCH) byla založena z rozhodnutí plzeňského biskupa Františka Radkovského 1. 11. 1993. Základem pro její činnost bylo devět charitních společenství převzatých od Arcidiecézní charity Praha a tři farní charity od Diecézní charity České Budějovice. Dnes je v DCH šestnáct farních a oblastních charit. Zaměřují se většinou na dobrovolnou příležitostnou péči o staré a nemocné, práci s charitním šatníkem, sbírky na pomoc trpícím v zemích postižených válkou (bývalá Jugoslávie, Rwanda) nebo o pomoc misiím.

Oblastní charita Ostrov má v pronájmu část kulturního domu v Ostrově pro setkávání farníků, pro přednášky a besedy. Velmi dobrý ohlas měly již dva koncerty, jejichž výtěžek byl věnován na konto Naděje pro projekt transplantace kostní dřevě v plzeňské nemocnici, a tradiční plesy. Nejrozsáhlejší činností je pravidelný kontakt s vězni.

Profesionální činnost se začíná rozvíjet v nejmladší farní charitě plzeňské diecéze v Karlových Varech v denním stacionáři pro duchodce.

Zvláštní postavení mezi charitami má Městská charita Plzeň (MCH), jejíž rozvoj a zabezpečení je největší náplní činnosti DCH. Městská charita provozuje ošetřovatelskou a pečo-

vatelskou službu, která se stará o 50 - 70 lidí v domácím prostředí a připravuje denní stacionář pro staré lidi. MCH provozuje Domov sv. Františka pro bezdomovce se střediskem pro první kontakt se všemi potřebnými, neschopnými adaptovat se ve společnosti. Středisko poskytuje denně osm lůžek se zabezpečením. MCH získala kulturní zařízení v Plzni na Doubravce pro vzdělávací, zájmovou a rekreační činnost. V tomto kulturním zařízení je poradna psychologických služeb diecézní charity BETHESDA (každý pátek od 12.30 do 15.30 hodin nebo po dohodě telefonem).

Součástí činnosti DCH je poradna pro uprchlíky a migranty. Pro činnost charity v roce 1994 bylo velice podnětné a povzbuzující navázání kontaktů s Diecézní charitou Řezno a Caritaszentrale Rakousko, které finančně podpořily některé naše projekty („Matka a dítě v nouzi“ - 40.000,- DM, na činnost Městské charity Plzeň - 18.000,- DM a pro rozšíření struktury DCH - 28.000,- DM, na podporu činnosti charity další finanční dary od přátel z Německa ve výši 21.572,- DM). Na podporu činnosti charity je využíván i výnos z první diecézní sbírky ve farnostech (33.000,- Kč) a další dary dobrodinců (v roce 1994 celkem 10.910,- Kč).

ČESKOBUDĚJOVICKÁ DIECÉZNÍ CHARITA

České Budějovice: Podle ředitelky českobudějovické diecézní charity (CBDCH) Michaely Čermákové v období od října do prosince pořádala CBDCH ve spolupráci s Českou katolickou charitou sbírku na pomoc sirotkům ve Rwandě. Výsledek byl překvapující - vybralo se téměř dva a půl miliónu korun, za něž se, díky slevám ve velkoobchodech, zakoupila dětská výživa a léky v hodnotě kolem tří miliónů korun. Pomoc se expedovala ve spolupráci s mezinárodní Charitou. Stejným způsobem postupovala

ČBDCH při distribuci pomoci pro uprchlíky z Bosny loni v listopadu: kamión s moukou, těstovinami, sušeným mlékem a dalšími potřebnými věcmi vyprovodili pracovníci farní charity Vimperk až do tábora u Orebiče a přímo na místě vše rozdělili.

Třetí akcí ze závěru loňského roku byla potravinová pomoc pro Sarajevo. Naše kamióny ve však dostaly jen do Splitu, kde dary převzala sarajevská Charita a v doprovodu UNPROFOR je dovezla na místo určení.

mise pak projednala návrhy na udělení Řádu sv. Cyrila a Metoděje a čestných uznání.

Křesťanská škola

Olomouc: Zdejší střední zdravotnická škola začne na podzim už popáté vyučování v oboru „všeobecná sestra s křesťanským zaměřením“. Čtyřleté studium určené pro děti z křesťanských rodin je zakončeno maturitou a liší se od běžné náplně zařazením dvou povinných předmětů - křesťanská etika a křesťanská výcho-

va. Oba předměty vyučují absolventi a studenti bohosloveckých fakult. Třída má rovněž povinnou výuku italského jazyka. Škola má k dispozici vlastní domov mládeže s celodenním stravováním. Některé studentky bydlí také v domově sester voršilek.

Prezidentská návštěva

Praha: Ve dnech 26. až 28. února navštívil Českou republiku, jako první italský prezident, Oscar Luigi Scalfaro. Prezident se setkal rovněž s představiteli Římskokatolické církve.

Pomoc biskupů

Vatikán: Papež Jan Pavel II. podpořil pomocné akce brazilských biskupů ve prospěch dětí, které tráví veškerý čas na ulicích. Při audienci se vyslovil za velkorysé přijetí opuštěných dětí. Zároveň odsoudil vraždy mladistvých pachatelů trestných činů. Papež vyzval biskupy, aby chránili život od jeho početí až k přirozenému konci.

Co si myslí o svých kněžích

Polsko: Podle ankety varšavského Ústředního institutu výzkumu veřejného mínění 48% Poláků míní, že se polští kněží těší u obyvatel stále stejně velké vážnosti, kdežto 41% to popírá. Dvě třetiny dotazovaných mají kladný postoj vůči kněžím a projevují jim úctu. To popírá 30%. Podle údajů institutu vážnost ke kněžím vzrůstá zároveň s věkem, což lze konstatovat hlavně u silně věřících lidí. Rovněž vzdělání hraje při posuzování kněží úlohu: čím větší vzdělání, tím kladnější je postoj ke kněžím.

Celkem 67% Poláků má zato, že v uplynulých čtyřech letech vzrostl vliv kněží na to, „co se v zemi děje“. Tento názor zastává zejména mládež, která nechodí do kostela, a také ateisté a lidé levicového zaměření.

Až 80% Poláků se cítí být těsně spojeno se svou farní obcí. 85% zná vlastního faráře i jménem. Dvě třetiny již aspoň jednou se svým farářem mluvily - převážně v souvislosti s vánočním blahopřáním.

Biskupové proti trestu smrti

USA: Všech osm biskupů státu New York energicky protestovalo proti nejnovějším plánům zavést znovu trest smrti. I newyorský kardinál John O'Connor se vyslovil proti názorům guvernéra George Patakyho, praktikujícího katolíka, který trest smrti použil jako jeden z argumentů předvolebního boje.

Stále rostoucí násilí v USA posílilo ve veřejnosti přání znovu ve státě New York zavést trest smrti. Kardinál O'Connor přirovnal ty, kdo se staví za zavedení trestu smrti, do jedné řady s těmi, kdo propagují potraty. Oba názory útočí na lidský život, který nemůže být nikomu odňat, řekl O'Connor. Světový katechismus katolické církve přiznává sice státům právo na trest smrti, ale zároveň žádá „vyčerpat nejdřív všechny nekrvavé způsoby“.

Prohlášení k roku 2000

Jeruzalém: Patriarchové a představitelé křesťanských církví vydali pro-

hlášení k blížícímu se roku 2000. Uvádějí v něm, že Jeruzalém je „posvátným městem tří monoteistických náboženství: judaismu, křesťanství a islámu. Pokud jde o uznání vzájemných práv, svobody vyznání a kultu, křesťané jsou připraveni hledat spolu se židy a muslimy takové řešení, které usnadní harmonické spolužití“. Dle představitelů křesťanských církví to může vyřešit zvláštní statut pro Jeruzalém. K jeho vypracování by se měli sejít kromě politiků i představitelé všech tří monoteistických náboženství. Memorandum končí výzvou ke všem zainteresovaným stranám, aby si uvědomily velký význam Jeruzaléma, místo bratrství a míru pro Abrahámovy syny, židy, křesťany i muslimy.

Vysvěcen kostel

Ukrajina: Ve městě Lvov byl vysvěcen první kostel určený mládeži a studentům na Ukrajině. Je zasvěcen Svaté Trojici a leží na pozemku veterinární akademie. Za komunismu kostel, který má velmi dobrou akustiku, sloužil jako diskotéka a střelnice. Loni byl předán řeckokatolické církvi a studentům akademie. Dnes ho navštěvují studenti z celého Lvova.

Adopce nevléčitelně nemocných dětí

Španělsko: Jedna z katolických organizací zvaná „Zvěst pokoje“ začala kampaň za adopci nevléčitelně nemocných dětí. Jejich situace je v mnoha případech smutná. Žijí bez rodičů, jsou vyloučeni ze společenství lidí a musí žít ve zdravotnických zařízeních. Kampaň se obrací na všechny lidi dobré vůle, zvláště na bezdětné manžele, aby s láskou přijali malé pacienty pod svou střechu.

Pravoslavlí protestuje

Bulharsko: Bulharská pravoslavná církev protestovala proti papežově návštěvě v zemi. Přítomností Jana Pavla II. by se „místní katolíci aktivizovali“ a pravoslavné společenství by utrpělo škody, řekl generální sekretář Svatého synodu bulharské pravoslavné církve metropolitá Gelasij v Sofii vycházejícímu listu „Kontinent“. Dnes katolíci tvoří v Bulharsku jedním procentem malou menšinu.

Dialog s východními církvemi

Itálie: Autor knihy o ekumenismu Vittorio Peri se jako člen mezinárodní smíšené komise pro dialog s východními církvemi vyjádřil, že rozhovory se zástupci patnácti pravoslavných

církví jsou velice slibné a ve srovnání s výsledky dialogu s jinými církvemi se pokročilo nejdále. Byl vypracován společný dokument o hierarchické struktuře, který má pomoci k budoucímu sblížení katolické a pravoslavné církve.

Papež - cesty po Evropě

Vatikán: Papež Jan Pavel II. možná navštíví při své cestě do České republiky i Polsko. Tiskový sál Vatikánu tyto plány potvrdil. 20. května je papež očekáván v Praze a 21. odcestuje do Olomouce, kde bude svatořečit kněze Jana Sarkandra (1576-1620) narozeného v polském Skočově. Papež by chtěl navštívit i toto místo, které v minulých dnech navštívil osobní papežův sekretář Mons. Stanislaw Dziwisz. Byla by to už šestá návštěva Jana Pavla II. v rodné zemi.

3. a 4. června navštíví Jan Pavel II. Belgii, když podobná cesta musela být loni ze zdravotních důvodů odložena. Potvrdila to belgická biskupská konference v Bruselu. Hlavním bodem dvoudenní návštěvy bude blahorečení misionáře Damiána de Veustera (1840-1889), který ošetřoval nemocné leprou na Havaji.

Mezi další zahraniční cesty patří návštěva Slovenska 1. a 2. července, dále Afriky a Organizace spojených národů v New Yorku.

Berlínský kardinál Georg Sterzinsky předpokládá, že papež navštíví v příštím roce Berlín.

Písmo svaté v 2092 jazycích

Německo: Písmo svaté bylo dosud přeloženo do 2092 jazyků. Jak sdělila Německá biblická společnost ve Stuttgartu, existuje překlad celé nebo části bible v jedné třetině všech světových řečí a dialektů, kterých je na 6000. Kompletní bible byla zatím přeložena do 341 jazyků. V minulém roce rozšířily biblické společnosti na celém světě víc než 600 milionů biblí, Nových zákonů, Evangelíí a biblických vybraných textů, nejvíce v Asii.

Audience u Svatého otce

Vatikán: Papež Jan Pavel II. přijal 23. února v soukromé audienci poslance Evropského parlamentu a předsedu Panevropské unie Ottu von Habsburka, který se po mnoho let zasazuje za křesťansky orientovanou Evropu.

Neoznačené zprávy na této dvoustraně: TISK ČBK Praha, P. Milošlav Fiala a Daria Kalcovská.

Kolik citů neslučitelných s dobrotou může neuvědoměle povstat v naší duši!

Nedobrovolná antipatie, palčivá žárlivost, prudký hněv nebo odpor, který nabývá podoby nenávisti a podobně.

To všechno tryská ze zkaženosti naší povahy bez účasti naší vůle, která musí tyto výbuchy tlumit, jakmile si je uvědomíme.

Úkolem rozumu je, aby poznal bláhovost, škodlivost a ošklivost těchto hnutí, a vůle je musí potlačovat a umlčovat.

Musí tak činit velmi rozhodně.

Kdyby v nich nacházela sebemenší zálibení a sebemeně jim povolovala, potřísnilo a poranilo by se jimi i srdce.

S nemenší silou musí vůle bojovat proti některým sklonům, které v nás umlčují projevy dobrotivosti a činí nás tvrdými a nepřístupnými.

Je to především egoismus, stav, kdy naše já vyčerpává všechny naše myšlenky, kdy nevidí potřeby a bolesti jiných.

Dále je to ziskuchtivost a prospěchářství, velmi hrubé formy egoismu.

Je to pýcha, která chce vše převyšovat i za cenu bezpráví, která vnučuje svou vládu bez zřetele na práva a čest slabých, její nízké vášně uzavírají srdce každé šlechetné myšlenky a obětují svému ukojení čest, klid, štěstí, nevinné lidi a rodiny, hodné veškeré vážnosti.

V duších zmiňovaných těmito neřestmi nemá dobrotivost místa.

Její klid a mír může vládnout pouze v srdci zbaveném všech těchto drobných vášní.

A právě úkolem vůle je, aby dobrotivosti připravila půdu.

Vůle dále musí uspořádat naše vnější chování tak, aby nic nerušilo projevy dobroty. Zatímco v nás třeba bojují mezi sebou dva lidé, musí vůle bdít, aby se navenek projevoval pouze ten ušlechtilý a dobrý.

Musí potlačit na rtech prudké a drsné slovo, setřít z tváře jedovatý úsměv neupřímné přívětivosti, jenž by mohl poranit srdce bližního, musí zlomit pyšný a opovrhlivý pohled nebo gesto, jimiž zraňuje své okolí.

Musí zabránit pomstě a nespravedlivému postupu, jímž škodíme zájmům druhého.

Už tím, že vůle potlačuje projevy zkažené přirozenosti, poslouží dobrotě velmi značně. Vůle však musí činit ještě více.

Musí duši podněcovat, nutit, táhnout přímo k tomu, aby konala dobro.

Nerozdáváš-li ze šlechetného nadšení, rozdávej aspoň proto, že rozum ti tak velí.

Oběť nevynucená tímto diktátem rozumu a vůle je sice krásnější, ale nikoliv záslušnější. Vedle rozvahy, která počítá, musíme i nezištně zapomínat na sebe, nemyslit stále jen na vlastní štěstí, zdraví a námahy.

I když se budeme do své obětavosti poněkud nutit, neztratí tím nic na své užitečnosti.

Totéž platí o laskavosti.

Není-li právě vrozenou vlastností, přičiň se, abys si ji osvojil zvykem tak, že se ti stane druhou přirozeností.

Odstraň ze svého chování odpuzující drsnost, rozbij chladnou kůru, která vězní tvé srdce a nech zazářit ze svého nitra dobrotě.

Nech jí hrát ve svém vlídném pohledu, v prostotě a vážnosti svého chování, v ušlechtilé veselosti a přívětivosti svých slov. Všechno, každé tvé hnutí musí získávat, každého přijmi laskavě a mile a pozorně s ním rozmlouvej.

Tomu, kdo k tobě přichází, dej hned najevo, že jeho návštěva ti není nemilá, že tě neunavují jeho dlouhé důvěrnosti a že nebudeš cítit uspokojení nad tím, opustí-li tě.

Tak nebudeš nikomu obtížný, nýbrž budeš všem dobrým pomocníkem.

Nebudeš nikoho odpuzovat, budeš dávat vždy dobrý příklad.

A právě k tomu, aby tě dlouhé a namáhavé cvičení a navykání takto utvářelo, je potřeba značně silné vůle.

Abyste se nám dobrota stala něčím přirozeným, aby se stala naší ctností, musí ji vůle chránit všeho nebezpečí.

Tato bdělost je zvláště nutná u povah prudkých a nerozvážných, u nichž se musíme stále obávat nějakého vzplanutí výbuchu.

Dobrota není tím, čím má být, leč zachovávala-li správnou rozumnost.

Je úkolem vůle, aby i lásku podrobila řádu a harmonii.

Nejhlubší pramen má dobrota v srdci.

Ať je účast rozumu a vůle při projevech dobrotivosti jakkoli význačná, přece má svou hlavní oporu v srdci.

Rozum jí dává světlo, vůle jí řídí, srdce však jí dává život a její blahodárné vlastnosti.

O rozumu řekneme, že je bystrý a jasný, o vůli, že je silná a pevná, ale

toliko o srdci říkáme, že je dobré.

Abychom byli pohnuti nějakým skutkem, musíme cítit, že vychází ze srdce.

Proto také v běžné mluvě slova „srdce“ a „dobrota“ jsou souznačná.

O člověku, u něhož nalézáme soucitnost, štědrost a lásku, říkáme, že má srdce na pravém místě.

Je velmi citlivý k bolestem a strastem jiných, bída ho dojí, cizí slzy ho bolí.

Soucítě naslouchá vzdechům trpících.

Naopak zas ho potěší radost, kterou zahlédne na cizí tváři, sebemenší pozornost, kterou mu někdo prokáže, jej získá a vytvoří z něho upřímného přítele.

Je to člověk jemný a citlivý.

Nejmenší smutek nebo nejmenší štěstí jím zachvěje.

Takový člověk však není jen citlivý.

Je také účinný.

Nezůstává u slov.

Přechází ke skutkům.

Rozdává a obětuje se.

Nešetří nánah, ba ani vlastního života.

Takový člověk miluje ty, o něž je třeba se starat a pečovat.

Jeho oddanost není poskvrněna žádným sobeckým zájmem.

A každý jeho skutek je provanut radostností, jako všechno, co vychází z lásky.

Podle těchto rysů poznáváme člověka dobrého.

Mezi dobrotou a srdcem je velmi blízký vztah. Je těsná souvislost a závislost mravních sklonů na organických dispozicích srdce.

Je-li srdce otupělé, zachvěje jím pohled na bolest jen nepatrně.

Hnutí soucitu bude příliš slabé, než aby zasáhlo nějak jeho tep.

Zůstane chladný, bez zájmu, snad i tvrdý.

Je-li naopak jeho srdce citlivé, bude vždy dojat, kdykoliv spatří bolest.

Soucítě, zdroj dobroty, bude mu něčím přirozeným.

Při nejmenším nárazu zrychlí dobré srdce svůj tep, oživí a rozhojní činnost schopností.

Všechny projevy dobroty vytrysknou z tohoto bohatého pramene, z dojatého srdce.

O člověku samotném pak všichni řeknou, že má dobré srdce, že je dobrý.

*Z myšlenek J. Guiberta
(dokončení v příštím čísle)*

Ptali se mě na to, co nevím.

(Žalm 35,11)

*Třetí a čtvrtý výslech,
druhé a třetí mučení na skřípci.*

Vyslychání Jana Sarkandra pokračovalo v pondělí 17. 2. 1620. Předsedal Ctibor Žernovický ze Žernova. Napřed mírně. „Pověz.“ Odpověď pořád stejná. Tak tedy na skřípec. Jeden z komisařů uvádí falešná obvinění: „Nechals vykopat mou zemřelou matku a přenést z chrámu do zahrady. Vyhnal jsi České bratry z chrámu svatě Anny.“ Ty věci se však udály ještě před příchodem Sarkandrovým do Holešova. Sarkander byl stále týž. Nové mučení trvalo skoro dvě hodiny.

Další den 18. 2. se komise shromáždila v mučírně po čtvrté. Předsedal opět Žernovský. Komisaři byli v podnapilém stavu. To bývá předzvěst zlého. Otázky se opakovaly do omrzení. Tu skočil do řeči pán Beneš Pražma: „Ty že nevíš, jaké pikle se kuly? Což ti to nevyjevil tvůj pán Lobkovic ve zpovědi?“ V zuboženém knězi se vzepjala všecka hrdost a důstojnost: „Nic nevím, A i kdyby, pak toho nevyjeví, i kdybyste mě na kusy roztrhali, což bych velmi rád trpěl.“ Znovu na skřípec. Ale přivázat a natáhnout se zdá málo. Rozkazují přinést pochodně a pálením boků přinutit k doznání, které si vymysleli. Pochodně brzy zhasly. Nehasne však ještě nenávisť a zlost vůči tomuto knězi.

Páni Žernovský a Pražma se ptají kata: „A jiné mučení neznáš? My jsme byli jednou v Uhrách. Tam namáčejí peří v oleji a síře, udělají z toho takovou náplast a při mučení házejí na člověka. To už potom poví všechno.“ Kat rozžehl svíce, přikládal Sarkandrovi k bokům. Smočil v síře

a smole 6 pér, zapálil je a porůznu hodil na prsa a ramena knězova. Vše dohořelo na těle. „Zapal nové svíce!“ A pořád žádné přiznání. „To jsou kouzla,“ míní vyšetřovatelé. Znají prostředek i proti nim. Obnažit, ostříhat nehty, něco vlasů, vousů, spálit to na prášek a vypít. Sarkander to vypil. Komisaři se tlačí kolem něho... Slyší však jen stále totéž: „Jsem nevinný.“ A slyší ještě tři jména, svatá jména tří drahých osob: Ježíš, Maria a Anna. To byla společnost, která ho v této společnosti na mučidle sílila a těšila.

Po třech hodinách se už i toto mučení komisařům znužilo. Dalí Sarkandra odvézat. A nechtějící si přiznat obdiv, který si vynucoval tento oddaný vyznavač katolické víry, strojeně řekli: „Ještě si to rozmyslíš,“ a odešli. Sarkander se zhroutil. „Za chvíli bude po něm,“ mysleli biřicové a nechali ho tak. Pak ho ale odnesli do vězeňské kobky, položili na slámu a přikryli jeho kněžským talárem.

Když ten talár ze sebe u skřípce svlékal, ukázalo se, že na Sarkandrovi není kněžským jen ten talár. Sarkander byl knězem tělem i duší. Před

léty zde opodál chodil do jezuitských škol. Zde v Olomouci se zasvětil Panně Marii, zde se učil poznávat Ježíše Krista a církev a učil se je milovat. V jeho mladém srdci se ujímaly ideály: pro církev něco udělat a třeba i vytrpět - jako Edmund Kampián. Od té doby se ideály upevnily, v dobových bouřích a v bouřích vlastního srdce se vytříbily a nyní uzrály v čin. Ten výkřik „i kdybyste mě na kusy roztrhali, což bych byl velmi rád,“ to nebyl jen výkřik. Sarkander vydal utrpením svědectví o své věrnosti církvi i zpovědňujícímu tajemství. A byly-li tyto hodnoty na pohled skryty v politických zápletkách doby, tím více jsou Sarkandrova cílevědomost a věrnost hodny obdivu a chvály. Jeho hrdinství šlešlo jako blesk zataženým nebem nad českými zeměmi, aby připomnělo náš věčný cíl a spolehlivou cestu k němu.

Jene, zmučený pod kněžským talárem, můžeš na slámě usnout? Vypadáš velmi zuboženě. Jsi však vítězem. Usneš-li, můžeš klidně spát.

*Mons. Erich Pepřík***Exercicie pro rozpoznávání duchovního povolání pro mládež**

Miles Jesu jsou katolickým laickým institutem, který sdružuje mladé odborníky, žijící společně komunitním způsobem života v úplné odevzdanosti Ježíši Kristu a Panně Marii.

Jsi-li mladý/á, bez závazků a cítíš-li se povolán/á, přijď na duchovní cvičení.

Ženy: 4. 5. - 7. 5. 1995**Muži: 27. 4. - 30. 4. 1995****Pište: MILES JESU
KLATOVSKÁ 20
602 00 Brno****Tel.: (05) 744 933****TĚLO A DUCH Z POHLEDU BIBLE A TRADICE CÍRKVE**

Plzeň: V rámci 8. roku Desetiletí, pro který je vyhlášeno téma Osobnost a kultura, se uskuteční 17. - 19. března 1995 seminář pro laiky z plzeňské diecéze. Přednášet budou P. Dr. Michael Marsch OP a Dr. med. Dorothea Kirste - Reuter z Německa. P. Michael Marsch je teolog a psychoterapeut jungovského směru, několikrát u nás vedl exercicie pro kněze. Žije v malém společenství laiků sv. Dominika v jižním Německu. Toto společenství přijímá mezi sebe na roční pobyt lidi s psychologickými problémy, v programu, který je koncipován jako jisté propojení intenzivního duchovního života a psychoterapie, mají tito lidé možnost znovu objevit, kým jsou před Bohem, a hledat znovu odpověď na otázku, jaké je jejich místo v církvi a ve světě. Dr. Kirste - Reuter je jednou z nejbližších spolupracovnic P. Marsche.

*TISK ČBK Praha***TEOLOGICKÁ STUDIA**

České Budějovice: Teologická fakulta Jihočeské univerzity otevře letos další běh studia jak denního tak i při zaměstnání. K obnovení fakulty, která byla založena už za císaře Leopolda, došlo v roce 1991. Těžiště studia je v teologických a humanitních vědách. V současnosti studuje na fakultě 138 posluchačů denního a 175 dálkového studia.

*TISK ČBK Praha***STŘEDOŠKOLSKÉ STUDIUM PRO POZDNÍ POVOLÁNÍ**

Biskupské gymnázium v Brně hodlá ve školním roce 1995-96 otevřít další ročník studia k maturitě pro absolventy SOU, OU a ZŠ. Studium je čtyřleté a je určeno zejména těm, kdo hodlají po jeho skončení pokračovat ve studiu na teologické fakultě a připravovat se na kněžství (tedy pouze katolicky pokřtěným mužům, i pokročilejšího věku). Studium je řádné denní, bezplatné, s možností ubytování v Církevním studentském domově v Brně na Veveří ulici.

Přihlášky se podávají na tiskopisech dostupných na každé střední škole, příp. přímo na Biskupském gymnáziu, Barvičova 85, Brno 602 00. Řádně vyplněnou přihlášku se stručným životopisem, doporučením duchovního správce, potvrzením o křtu a kopií vysvědčení z posledního ukončeného ročníku zašle zájemce nejpozději do 15. dubna 1995 na adresu Biskupství brněnské, k rukám bisk. vikáře Jiřího Kani, Petrov 8, PSC 601 43, Brno.

K přijímacím pohovorům, které proběhnou pravděpodobně koncem května, budou zájemci pozváni písemně.

Prosím, seznamte s uvedenou zprávou věřící.

5. Vánoční doba je pak jakousi nepřetržitou památkou na božské, panenské a spásonosné mateřství té, která „v dokonalém panenství porodila Spasitele světa“¹⁶, neboť když se církev o svátku Narození Páně klaní Vykupiteli, uctívá i jeho slavnou Matku; když o Zjevení Páně oslavuje všeobecné povolání ke spáse, uvažuje o Panně, pravém sídle Moudrosti a pravé Matce Krále, které ukazuje Spasitele celého lidstva mudrcům, aby se mu poklonili (viz Mt 2,11); a o svátku Svaté Rodiny - Ježíše, Marie a Josefa (neděle v oktávě Narození Páně) - se zamýšlí nad svatým životem, který vedli v nazaretském domě Ježíš, Syn Boží a Syn člověka, Maria, jeho Matka, a Josef, spravedlivý muž (viz Mt 1,19).

V novém uspořádání liturgie vánoční doby si musíme všimnout obnoveného svátku Boží Rodičky Marie, který se nyní slaví podle starého zvyku liturgie v Římě 1. ledna. Máme si toho dne připomenout a oslavit Mariinu účast v tajemství spásy a vzdát chválu jedinečné důstojnosti, které se dostalo „svaté Matce ... skrze niž jsme obdrželi ... původce života“¹⁷.

Tento svátek poskytuje také příležitost, abychom se znovu poklonili Knížeti míru, uslyšeli opět radostnou zvěst (viz Lk 2, 14) a abychom si zároveň vyprošovali od Boha na přímluvu Panny Marie velký dar míru. Z toho důvodu jsme zavedli v den oktávy Narození Páně, který připadá na počátek občanského roku, světový den míru; ten má stále větší ohlas a v mnoha duších už přináší ovoce.

6. Ke dvěma svátkům Neposkvrněného Početí a Božského Mateřství je třeba připojit starobylé svátky, které připadají na 25. březen a na 15. srpen.

K oslavě Vtělení Páně byl v římském kalendáři zdůvodněně obnoven starý název *Zvěstování Páně*. Tento svátek však oslavuje zároveň Krista i svatou Pannu; to znamená, že oslavuje Slovo, které se stalo *Synem Marie* (Mk 6,3), a Pannu, která se stala Matkou Boží. Co se týká Krista, slaví východní i západní církev ve své liturgii, plně nepřeborného bohatství, tento svátek jako památku onoho spásonosného „staň se“, které vyslovilo Vtělené Slovo při vstupu do tohoto světa:

„hle, přicházím ... Bože, abych vyplnil tvou vůli“ (Žid 10,7; Žl 39,8-9); připomíná si počátek vykoupení a nerozlučitého spojení božské a lidské přirozenosti v jediné osobě Slova. A co se týká Marie, je tento svátek oslavou nové Evy, poslušné a věrné Panny, která se pro své velkodušné „fiat“ (viz Lk 1,38) stala působením Ducha svatého Rodičkou Boží a Matkou živých; a když ve svém těle přijala jediného Prostředníka (viz 1 Tim 2,5), stala se Archou úmluvy a chrámem Božím. Připomínáme si tedy vrcholný okamžik v dialogu spásy mezi Bohem a člověkem a svobodný souhlas a spolupůsobení Panny při uskutečnění Božího plánu vykoupení lidstva.

Poznámky:

16. Missale Romanum, I. eucharistická modlitba, Communicantes o vánočních a po celý oktáv.

17. Missale Romanum, Vstupní antifona a Vstupní modlitba ze dne 1. ledna.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon a fax 068/52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: Agentúra Lux, Distribúcia tlače, Zvonová 21, 969 01 Banská Štiavnica; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3228-OPP zo dňa 27. 12. 1994.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.